

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odgovoda. — Udje „Katolske tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Rokopisi se ne vračajo, — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vspremja naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Deželni zbor.

Za torek, dne 20. septembra je sklican štajerski deželni zbor na jesensko zasedanje. Zadnja seja deželnega zbora je bila dne 8. februarja, ki ga je cesarski namestnik odgodil, predno se je dovolil nemški večini proračun za tekoče leto. — Slovenski poslanci so v posebnem oklicu na naše ljudstvo razložili vzroke, zakaj niso dovolili nemški večini denara. V istem oklicu pravijo:

„Naši volilci so nas poslali v Gradec, da tamkaj zastopamo njihove gospodarske, narodne in politične želje. Toda nemška večina deželnega zbora je iz narodne nestrnosti dosledno prezirala naše najvažnejše zahteve in se nazadnje povspela celo do drznosti, da je hotela ustvariti zakone, ki bi pomenjali našo narodno smrt. Vsled tega smo morali prijeti za najskrajnejše orožje, ki nam je v deželnem zbornici na razpolago, nastopili smo z obstrukcijo. Zabranili smo z gorov in predlogi, da bi se dovolil nemški večini denar za njeno krivično vladanje, obstruirali smo proračun.“

In potem navaja oklic, kako je odklonila nemška večina dva slovenska predloga, v katerih se zahaja podpora za poškodovane po toči; kako je kratkomalo prezirala želje po železnicah na slovenskem ozemlju; kako je tolažila slovenske poslance glede učravnavanja rek in potokov s praznimi oblubami; pogorelcem iz slovenskih krajev je odklonila vsako podporo.

„Pri brezobrestnih posojilih za vinogradnike je črta nemška večina v svojem sovraštvu do slovenskih vinogradnikov celih 200.000 K.“

„Z nečuvano drznostjo so zahtevali Nemci v svojem slepem sovraštvu, da se šentjurska kmetijska šola ne otvori ter psovali ob tej priliki naše ljudstvo kot ubog viničarski narod, ki tako šole ne potrebuje.“

„Da bi se naše šolstvo popolnoma vladalo iz Gradea, nakanili so preustrojiti deželni šolski svet in okrajne šolske svete na tak način, da bi gospodovali v njih na celi črti le liberalni Nemci. Slovensko ljudstvo bi morsalo le plačevati, ukazovali pa bi mu tujci. S tem bi bile naše ljudske šole in naše srednje šole v jezikovnem in narodnem oziru prizadete s smrtnim udarcem.“

„In da bi se slovenski poslanci ne mogli nikdar več v deželnem zbornici postaviti nemškim krvicam po robu, hoteli so prenarediti deželnozborski opravilnik tako, da bi se vzela slovenskim poslancem pravica do rabe slovenskega jezika. Najprej bi se pokazala moč prenarejenega opravilnika že v bližnji bodočnosti, kajti nemška večina namerava priti s predlogom, da se zvišajo doklade na zemljiški, hišni, obrtni in druge davke. Slovenski kmečki poslanci bi bili že ob tej priliki oropani orožja za odločni odpor proti naka-

nam nemške večine, ki je vsled svoje nezmožnosti in lahkomselnosti spravila deželo v velikanski pri-mankljaj, ki znaša že blizu 4 milijon.“

To so nekateri razlogi, ki so jih navedli naši poslanci za obstrukcijo v Gradcu, a niso vsi razlogi. Kdor ima le količaj spoštovanja do samega sebe in do svojega ljudstva, mora na glas priznati, da je za tako poniževalno in sovražno ravnanje nemške večine nasproti Slovencem edino le najodločnejši boj, obstrukcija. Ljudstvo je tudi na neštevilnih shodih tako govorilo. Samo 13. februarja so pristaši Slovenske km. zvezze priredili 22 shodov, in isti dan tudi liberalci 12 shodov, na katerih je ljudstvo s kipečim navdušenjem odobrilo obstrukcijo svojih poslancev.

Od 8. februarja do danes se ni nič spremenilo. Nemška večina vstraja na svojem, Slovencem sovražnem stališču. Storjenih krivic noči popraviti, ampak se pripravlja, da zada slovenskemu ljudstvu nove udarce. Slovenski liberalci si ne upajo več nasprotovati nemški drznosti, sedaj niso več za obstrukcijo in s tem odobrujejo nemške udarce na našo nar. last in čast. Postali so izdajice najhujše vrste.

Naši poslanci pa, tako vsaj trdno upamo, bodo vstrajali na svojem stališču! In ljudstvo jih bo v boju podpiralo, saj se borijo za njegovo dobro ime in njegovo gospodarsko korist. Zato pa kličemo našim poslancem ob zopetnem zasedanju deželnih zborov besede pesnikove:

Kdor zaničuje se sam,
podlaga je tujevi peti!

V Št. Ilju.

Ni ga kraja, katerega bi celi slovenski narod ljubil tako toplo in srčno, kakor ljubi Št. Ilj v Slov. gor. In zakaj ga ljubi? Vidi ga v nevarnosti. Nemci stegujejo svoje grabežljive roke po njem ter ga nam hočejo ugrabiti. Vidi pa ga tudi v obrambi, kako se bori sam proti nakanam nasprotnikov. Kakor mati s posebno prisrčnostjo zre na svoje dete, ki je v nevarnosti in hudem odpornem boju, tako gleda tudi slovenski narod z veliko ljubezni in srčnim dopadenjem na krasni Št. Ilj. Dne 8. t. m. je uporabil slovenski narod priliko, ko se je blagoslovil novi društveni dom, da pokaže Šentiljskim bojevnikom svoja čustva. Od vseh strani je prihitelo ljudstvo skupaj, da se veseli in raduje s Šentiljskimi brati. Nemci pa so bili tako prijazni, da so onim Slovencem, kateri ne poznajo razmer ob jezikovni meji, radovljino pokazali, kako neolikani, surovi in nasilni znajo biti nasprotni Slovencem. Zbrali so se isti dan v Südmarkhofu ter kričali tamkaj kakor zamorce, psovali kakor poluličnjaki ter napadali kakor tolovaji. Celo mnogi Nemci so se zgražali nad nemško-nacionalno podivja-

zdaj matere ncje poznavati,
tuj jezik mu matere zdaj je njegov,
kot tujeva se čuti med — brati.

Vi bratje pa vrli in vrle sestre,
svoj dom ste si tukaj zgradili,
podali ste skupaj si bratske roke,
da narod bi svoj ohranili.

Ta dom vaš prelepi naj bode mejnik,
domače naj bode ognjišče,
in narodne bodi zavesti — pomnik,
mladine Šentiljske svetišče!

Od tukaj poluitel zaveden bo rod
čez rožnate naše planjave,
in zopet na naši bo zemlji gospod
ponosen rod matere — Slave!

Ne bratje, zdaj strah in trepet ne velja,
poguma je treba vojakom,
pravična vas vojna le k zmagi pelja,
spodobi se zmaga — junakom!

Vsi ena smo četa, junaški smo voj,
edini smo nepremagljivi,
oj bratje naprej, nevstrašeni v boj,
Šentiljske Slovence Bog živi!

nostjo in jo obsojali. Sedaj pa tesen in kratek opis slavnostnega dneva v Št. Ilju dne 8. septembra.

Sprejem.

Okoli počitka se je pripeljal kranjski posebni vlak v Št. Ilj, gromovito pozdravljen od ljudstva. Iz vlaka so se vsule čete Orlov, kateri imajo prvo zaslugo za popolni uspeh slavnostnega dne, ne le po veliki udeležbi, ampak tudi po svojem odličnem nastopu. Z zastavami so prihitela naša društva. „Slovenkrš. soc. zveza“, kateri se je pridružilo tudi naše akademično dijaštvu, odposlanstvo tobačnega delavstva, „Jugoslovanska strokovna zveza“ itd., slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“, izobraževalna društva iz Borovnice, Dobrne, Studenic, posebno častno je bila zastopana Škofja Loka po svojih uglednih možeh, pa tudi drugi slovenski kraji. Izmed poslancev smo opazili gg. dr. Korošca, dr. Benkoviča, dr. Verstovšeka, prof. Jarca in skoro vse deželne poslance štajerske „Slovenkrš. soc. zveza“ z njenim načelnikom Roškarjem na čelu. — Pred kolodvorom je pozdravil došle goste član stavbenega odbora „Slovenkrš. Dom“ in občinski svetovalec g. Freiham. Posebno je nazdravljal došlim pogumnim slovenskim damam. Odgovoril mu je deželni odbornik in predsednik „Slovenkrš. Dom“, g. prof. Evgen Jarc. Tudi goste, ki so prišli s popoldanskimi vlaki, je pozdravljal g. Freiham. — Z godbo, zastavami, Orli in Šentiljskimi, v ljubke narodne obleke oblečenimi dekleti smo odkorakali proti Št. Ilju, ki nas je pozdravljal že od daleč ves odet v slovenske trobojnice in z gromenjem topičev. Ko smo prišli skozi slavolok, ki je pozdravljal goste s pozdravom Šentiljskih Slovencev: „Biti slovenske krv, bodi Slovenec ponos,“ stali smo pred krasnim „Slovenkrš. Domom“, iz česar oken so sipale mladenke cvetje na udeležence.

Nato pa se je pričelo zbirati ljudstvo iz bližnje in daljne okolice. Z veseljem in navdušenjem smo gledali probujeno slovensko mejo, probujeno z delom, trudom in osebnimi žrtvami naših somišljenikov.

Blagosloviljenje in govor.

Po popoldanskih slovesnih litaniyah, pri katerih je prepevalo društvo „Ljubljana“ in so se jih udeležili Orli skupno z zastavo, se je zbral vse nešteoto ljudstvo od bližnjih in daljnih krajev na obširnem prostoru okoli Doma. Na slavnostno okrašeni govorniški oder je stopil, burno pozdravljen, Šentiljski župan Thaler, ki je v srčnih in navdušenih besedah pozdravil došle Slovence in Slovenke.

Nato je jareninski dekan g. Čižek slovesno blagoslovil Šentiljski Slovenski Dom, in njegov pevski zbor je krasno in dovršeno zapel več pesmi.

Med poskjanjem in vednim navdušenim vsklikanjem ljudstva je imel potem predsednik „Slovenkrš. Dom“, kranjski deželni odbornik, profesor g. Evgen Jarc slavnosten govor, ki ga je sklenil z željo, naj bo „Slovenski Dom“ v korist in vir naobrazbe in probuje slovenskega ljudstva v Št. Ilju.

G. Ivan Baloh iz Škofje Loke je prednašal pesem, ki jo je zložil sam k otvoritvi „Slovenskega Doma“. Priobčujemo jo v podlistku. Državni in deželni poslanec Roškar je prinesel slovenskemu ljudstvu svoje in svojih tovarišev pozdrave. Načelnik mengškega Orla, g. Ivan Rode, je izrazil pozdrave kranjskih Orlov, pravoslavcev Jež pozdrave katoliško-narodnega dijaštva, posestnik Galunder pozdrave Slovencev od Sv. Križa, posestnik Munda bolfanskih rojakov.

Javna telovadba Orlov.

Pod vodstvom načelnika zveze Orlov, Vojteha Jeločnika, se je vršila po končanem zborovanju na veseličnem prostoru javna telovadba Orlov. Točni razalni nastop, proste vaje, kakor tudi vaje na orodju, so medvelikanskimnožico gledalcev izvrale burno odobravane. Orli so lahko zadovoljni s svojim novim uspehom.

Na veseličnem prostoru je bilo okoli šotorov jaka živahnja, posebno je ugajalo pristno in izvrstno domače vino. Godba in pevci so tekmovali med seboj. Ljudstva je bilo na veseličnem prostoru in okoli veseličnega prostora vse polno.

PODLISTEK.

Pozdrav

(povodom otvoritve Šentiljskega doma).

Iv. Baloh.

Pozdravljeni bratje nam rodne krvi,
pozdravljene vrle Slovenke,
svet ogenj nam danes v srcih žari,
kot roža na prsih mladenke.

Prinašamo od triglavskih čeri
iskrene bratske pozdrave,
prinašamo vam poguma, moči
v potujčen del očetnjave.

Pač mnogo že zemlje naše odvzel
Slovencem sovražnik je kruti,
najrajše ves rod naš ubogi bi vjel
in hotel ga v groblji zasuti.

Odtagal od matere sina, že hčer
in v srcu jim strupa zadal je,
na zemljo se vrpel kot lačna je zver,
Sovražnik do mater vsejal je.

In otrok, ki kril ga je slamnati krov,

Nemška fakinaža.

Med tem, ko se je slovensko ljudstvo v najvzornejšem redu tako vzorno navduševalo za svoje pravice, so se zbirale v „Südmarkhof“ temne postave. Vsak vlak je pripeljal nekaj nemških nacionalcev. Divje rjojenje se je čulo od „Südmarkhofa“. Protestni shod nemških nacionalcev je cesarsko namestništvo sicer prepovedalo, namestu tega so pa uprizorili nemški nacionalci žretje v „Südmarkhofu“ ter priveli Maribora in od drugod na to popivanje jako sumljive osebe. Na cesti od „Südmarkhofa“ do „Slovenskega Doma“ je bilo okoli 40 orožnikov. Okoli „Sl. Doma“ je bil red, da je moral imponirati, ne pa tako okoli „Südmarkhofa“, kjer so Nemci došle vozove s slovenskimi gosti poizkušali napadati. Bilo je par slučajev, da je priletelna na voz nemška palica, a tiste nemške nacionalce, ki so tako izzivali, orožniki niso aretirali. Če tako obnašanje ni nevarno izvajanje, potem ne vemo, kaj je! Aretirana ni bila tudi tista nemško-nacionalna surovina, ki je nekemu mariborskemu slovenskemu fantu, ki je šel mirno s kolodvora mimo „Südmarkhofa“, zbilja klobuk z glave in klobuk ukradla. Ob takem obnašanju nemških nacionalcev je vrela slovenska kri, a dala ni izbruhna v surovostih. Nemške surovosti so utrdile ljudstvo za našo stvar in poplačalo bo ljudstvo te surovosti s tem, da se bo še bolj oklenilo „Slovenskega Doma“ in da bo zvesto branilo svojo zemljo in svoj dom pred napadi nasilnežev.

Odhod.

Okoli ½7. ure zvečer so kranjski bratje in mnogi gostje odkorakali iz Št. Ilja. Odhod ni bil mimo „Südmarkhofa“, ampak mimo cerkve po glavni cesti. Tako je splaval piačanim nemško-nacionalnim pretepačem po vodi zadnji up, da bi mogli oblatiti slovensko slavnost. Ko so prišle slovenske množice mimo „Südmarkhofa“, je zardonela iz njega „Die Wacht am Rhein“. Rogovi Orlov so se obrnili proti „Südmarkhofu“ in slovenska koračnica je udušila vsenemške glasove. Na kolodvoru je govoril v slovo predsednik „Slovenske Straže“, g. prof. Evgen Jarc, ki je dejal, da je današnji dan pokazal, kako veliko hvaležnost smo dolžni tistim možem, ki na tako ogroženi točki neustrašeno, ne boječ se napadov, branijo slovensko zemljo. Naša dolžnost je, se tu zahvaliti slovenskemu Šentiljskemu občinskemu zastopu. Šentiljskemu občinskemu zastopu in županu najsevernejše slovenske občine, g. Franu Thalerju, trikratni „Na zdar“! Odpeljali smo se po prisrčnih manifestacijah mož slov. dela v Št. Ilju.

Nemškim pretepačem vladni komisar baron Neugebauer, ki je ta dan vzdrževal z orožniki v Št. Ilju red, ni dovolil odhajati z vlaki ob ¾7. in 7. uri, ampak odpeljati so se morali vsi na komando ob ¾9. uri iz Št. Ilja. Slovenska veselica se je vršila potem nemoteno dalje, in ker cestnih napadačev in roparjev iz nemškega tabora ni bilo več v Št. Ilju, je bila vsaka pot varna. Nemci so s svojim nastopom pokazali našemu ljudstvu vso svojo surovost, Slovenci pa so mu priredili veselje, na koje se bo vsak Šentiljanec še dolgo vrsto let s ponosom spominjal.

Politični ogled.

Državni zbor. Z Dunaja se poroča, da se sklice državni zbor 8. ali 10. novembra. Zasedanje bo trajalo dva tedna. Vlada želi, da reši zbornica v tem času začasni proračun za prvo četrletje 1911, da potrdi že sklenjeno trgovinsko pogodbo s Srbijo, da se volijo delegacije in da se podaljša izprememba poslovnika.

Sklicanje deželnih zborov. Šleziski deželni zbor je sklican na 19. t. m., nižjeavstrijski, solnograški, štajerski, koroški in predarlški na 20. t. m., gališki na 22. t. m., in gornjeavstrijski na 28. t. m. Drugi deželni zbori, ki bodo zborovali še letosno jesen, bodo sklicani pozneje.

VII. avstrijski katoliški shod se je vršil od 9. do 11. t. m. v Inomostu. Udeležba je bila naravnost ogromna. Zastopani so bili tudi Slovenci, Čehi, Poljaki, Rusini in Italijani. Za tajnika shoda je bil izvoljen tudi dr. Hohnjec. Vsi zastopniki avstrijskih narodnosti so lahko pozdravili shod v svojem jeziku. Na shodu so se obravnavala in pretresovala versko-nravna, gospodarska in socialna načelna vprašanja, ki se tičejo vseh stanov in vseh narodov. Izmed Slovencev je pozdravil shod ljubljanski stolni kanonik in državni poslanec dr. Žitnik.

Kolera.

Kolera se še ne misli tako kmalu posloviti. Zadnjič smo poročali, da kolere v naši državi ni več. Tačaj drugi dan pa so že poročali dunajski listi, da se je na Dunaju zopet azijatska kolera.

Umrli je namreč na Dunaju na azijatski koleri vrtnar Jožef Gasselhuber, njegova žena in njegova hčerka ste tudi oboleli na azijatski koleri. Zdravnik še ne vedo, kje bi se bil na koleri umrli mož okužil, vendar se sumi, da po zelenjavni, katero je dobival Gasselhuber iz Italije. Žena Gasselhuberjeva se počuti že bolje in je upati, da ozdravi, hčerka pa je slab, in se ne ve, kaj bo z njo.

Ogrsko ministrstvo za notranje zadeve poroča, da je umrlo na Ogrskem zadnje teden pet oseb na a-

zijatski koleri. Na novo je zbolelo pet oseb, pri katerih se sumi, da so bolni na koleri. V treh slučajih se je azijatska kolera že dognala. Na Ogrskem se je torej dognalo dosedaj skupno osem slučajev kolere.

V Zagrebu je pod znaki kolere obolel nek zaseben uradnik. Preiskava bo dognala, če se gre za azijatsko kolero.

Na Nemškem se kolera kljub vsem varnostnim odredbam še včedno širi.

Na Turškem je umrla zopet neka oseba na koleri, nek vojak pa je obolel pod znaki kolere.

V Italiji se pojavlja sicer vsak dan novi slučaji, vendar v manjšem številu, kakor dosedaj. Najugodnejša tla je našla kolera na Ruskem, kjer v doglednem času še sploh ni misliti, da bi ponehalo. Samo do 27. avgusta t. l. je obolelo v Rusiji na koleri 154.445 oseb in umrlo 47.723 oseb.

Razne novice.

Iz šole. Na novi 3razredni dekliški ljudski šoli v Trbovljah so razpisana štiri mesta za učiteljice. Na 3razrednici na Dobrni je razpisano mesto nadučitelja. Šola je v drugem krajevнем razredu. Prošnje za ta mesta do 30. septembra.

* **Umrli** je v Sevnici v pondeljek, dne 12. t. m. č. g. Martin Kragelj, duhovni svetovalec in upokojeni župnik v Polju. Rojen je bil dne 1. novembra 1826 v Sevnici, v duhovnika je bil posvečen dne 25. julija 1853. — N. v. m. p.!

* **Pozor!** Dr. Sernek, odvetnik v Mariboru, prosi vse one, ki so videli, kako so Nemci v noči od 8. na 9. t. m. sneli napis pri njegovi pisarni, da mu naznamo svoj naslov.

* **Jablanin** cvet nam je poslala naša somišljena v Arji vasi pri Petrovčah. V sedanjem času je to gotovo redek slučaj.

* **Javna društvena zborovanja** se morejo naznani politični oblasti, ne da bi se navedel dnevni red, ker taka zborovanja spadajo pod društveni, ne pa pod zborovalni zakon; tako je razsodilo namestništvo z odlokom od 3. t. m., opr. št. 1076-2 vsled pritožb kat. pol. društva v Brežicah, ki se je pritožilo zoper neki tozadovni odlok c. kr. okr. glavarstva v Brežicah.

* **Brezobrestna posojila** za vinogradnike. Ker je odjedla nemška večina našim vinogradnikom 200.000 kron brezobrestnih posojil za prenavljanje vinogradov, je bil to tudi eden izmed vzrokov, zakaj so naši državni poslanci začeli v Gračcu obstrukcijo. Nemški listi, in za njimi pobirajo stopinje tudi naši liberalci in nemškutarski časopisi, so prinesli sedaj lažnivo vest, da bi deželni odbor začel izplačevati posojila, ako bi deželni zbor delal. V istini pa je to le lažnjava vest. Ko je naš deželni odbornik Robič predlagal, naj se izplačajo vinogradnikom že dovoljena posojila, je dr. Link, ki vodi deželno gospodarstvo, odgovoril, da za to nima denarja, pač pa imajo denar za nemške študentenheime, za nemške začrte. itd. in jim ga tudi izplačujejo. To različno ravnanje nasproti Nemcem in Slovencem je ravno krivo, da so začeli naši poslanci v Gračcu boj proti Nemcem.

* **Kaj je škodila obstrukcija?** Nasprotniki naših deželnih poslancev rači pišejo in govorijo, da nam je slovenska obstrukcija v Gračcu le v škodo. Poglejmo si stvar natančneje! Doklaže se ne zvišajo niti na pivo, niti na vino, niti na direktne davke. Tri milijone ostane torej še letos v žepih naših davkopalcev. Ali je to res škoda? Nadalje se ne izpolni tudi zahteva liberalnega učiteljstva, da se jim zvišajo plače za tri milijone. Tudi teh tri milijone ostane v žepih davkopalcev. Ali je tudi to škoda? Kdor ima pamet, ne bo širil neumnih kvant o škodi, ki jo dela baje obstrukcija. Le nasprotniki ljudstva so tudi nasprotniki obstrukcije!

* **Različne regulacije.** „Štajerc“ in njemu sorodni listi v Celju širijo neresnično vest, da se naše reke ne morejo regulirati, ker deželni zbor ne dela. Ravno nasprotno je res. Že lani 1909, ko še naših poslancev in njih obstrukcije ni bilo, je zahtevalo namestništvo in poljedelsko ministrstvo, da se naj najme denar za regulacijo Drave. Toda nemški odbor tej zahtevi ni hotel ugoditi in še do danes ni hotel izdelati načrta, po katerem bi se naj izvršilo posojilo. Gre se za slovenske kraje, in zato so Nemci tako počasni. Slovenska obstrukcija je sedaj šiba za to nemško nemarnost in sovrašto, ki jih bo tepla tako dolgo, dokler se Nemci ne poboljšajo. Kdor nastopa proti obstrukciji, škodi slovenskemu prebivalstvu in pomaga Nemcem tlačiti Slovence. To je resnica in nič drugač.

* **Pridiga za liberalne učitelje.** Na Češkem v Ljutomerice so bili učitelji poklicani k Stedenskim orožnim vajam k domobranskemu polku. Dne 7. avgusta so dobiliovelje, da se udeleže službe božje v stolnici. Pridigoval je stolni župnik o krščanski ljeubzni. V svojem govoru je ožigosal delovanje svobodomiselnih učiteljev, ki hočejo biti osrečevalci ljudstva, ki pa so v resnici le njegovi zapeljivci. S svojimi nauki v srcih otrok ubijajo vero in dobroto srca. Liberalni učitelji so na Češkem glavni vzrok vsem narodnim krivicam in prepirom. S svojim delovanjem pa izpodkopujejo tudi red in disciplino v armadi in državi. — To je bila krepka pridiga za navzoče liberalne učitelje, ki so jo morali lepo molče poslušati.

* **Mešetar za vlado** je postal dvorni svetnik dr. Ploj. To se je dokazalo pri sodni obravnavi v Ljubljani,

ljan, v kateri se tožarijo mladi in stari liberalci. Šel je za vlado v Ljubljano pozivodovat, kak utis bi naredilo, ako vlada ne potrdi Hribarja za župana. Če se spomnimo, da dela Ploj na Dunaju opozicijo in obstrukcijo proti vladi, se nam mora čudno zdeti, da se ga vlada vendar poslužuje za svojega mešetarja. Toda vlada ga bo že dobro poznala, in zato je bolj verjetno, da je na Dunaju Ploj tudi kot opozicionalec in obstrukcionist zaupnik vlade. Njegov uskočki značaj se je torej tudi tukaj pokazal v pravi luči. Ploj pač po tem odkritju ne zaslubi več imena ljudskega, ampak vladnega zastopnika. Ploj bi moral braniti pravico mesta Ljubljane, da si voli župana, katerega si hoče, ne pa mešetariti za njo.

* **Dobavni razpis.** Vojna uprava kupi po trgovskem običaju za Gradec 300 stotov posteljne slame; za Maribor 1200 stotov slame za nastil; za Celovec 500 stotov slame za nastil, 250 stotov posteljne slame; za Beljak 1500 stotov slame za nastil; za Ljubljano 800 stotov slame za nastil, 100 stotov posteljne slame; za Gorico 1500 stotov slame za nastil, 150 stotov posteljne slame; za Pulj 600 stotov posteljne slame. — Tozadevna zagotovitvena obravnavava se vrši dne 20. septembra 1910 pri vojaškem oskrbovalnem skladnišču v Gračcu. Kolekovane ponudbe morajo biti do najkasneje 9. ure pri vojaškem oskrbovalnem skladnišču v Gračcu.

* **Lepe besede** bavarskega prestolonaslednika o katoliški veri. Dandanes se drzne že vsak smrkovec zabavljati proti katoliški veri. Zato je tem veselje, če slišimo kako besedo v obrambo katoliške veri iz ust visokih glav. Te dni so v kraju Etingen na Bavarskem blagoslovili temeljni kamen nove cerkve. Pri tej slavnosti je bil navzoč tudi bavarski prestolonaslednik, ki je izjavil: „Hvalim Boga, ker sem imel katoliške starše, ki so me vzgojili v katoliški veri. Vedno sem se potegoval za katoliško vero, ker sem prepričan, da je edino prava. To svoje notranje prepričanje sem vsikdar kazal tudi na zunaj, ne zato, da bi me častili in slavili, ampak, ker je tako moje prepričanje.“ — Te lepe besede visoke osebe naj si zapisajo za uho liberalni učitelji in drugi liberalni puhlovljenci!

* **Dijaška kuhanja v Mariboru.** Letošnji občni zbor „Dijaške kuhanje v Mariboru“ bo prihodnji teden, dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne v stanovanju p. o. gosp. predsednika stolnega dekanata dr. Ivana Mlakarja z običajnim vsporedom. Vabimo vse ude, da se ga gotovo udeleže. — Posebna vabila se ne bodo razpošljala.

Odbor.

Mariborski okraj.

m Kammica pri Mariboru. V nedeljo, dne 11. septembra se je vršil viši g. Kristofič na Razpoki shod viničarjev. V lepem številu so se odzvali zaupniki viničarjev povabilo ter so privedli še več svojih stanovskih tovarišev na shod. Shodu je predsedoval Vincenc Neuwirt. Govornik iz Maribora je zbranim obširno v poljudni besedi razložil potrebe, da bi se tudi viničarji strmili v lastno strokovno organizacijo. Razmotril je žalosten položaj naših viničarjev, dokazoval, kako bi se dalo potom strokovne organizacije odpomoči mnogim stanovskim težavam ter si svoj težavni položaj vsaj deloma zboljšati. Viničar je član kmečkega stanu; kmet in viničar si delita že več kot sto let skupno mnoge bridi. Naj ostane tudi vnaprej tesna zveza med kmetom in viničarjem. — Govorovu se je razvil zelo živahn razgovor, v katerega so posegli skoro vse navzoči. Videlo se je, da znajo tudi viničarji misliti in se zavzeti za svoje težnje. Možje so obljudili, da bodo pripeljali na prihodnji shod še več stanovskih tovarišev.

m Vuhred. Pravcato liberalno Cirilmotodarijo na anglijsko nedeljo, dne 4. septembra tukaj uganjali, in sicer stično oni v Pivoli na Kranjskem. Imeli smo zbrane mladine obojega spola iz Pahernikovega kraljestva in Mravlakove kneževine. Vse točke dnevnega reda so bile dobro izpeljane, ako sprengledamo „malenkosti“. Najbolj nam je ugajalo par Lovrenčanov, ki so moralni priskočiti na pomoč vuhredskim mladinom v igri „Kročač Fips“. Tako se je videlo, da Lovrenčani v inteligenci, živahnosti, posebno pa v izrazu, v krasni slovenščini visoko nadkriljujejo vse druge. Kako to mogoče? Neka ženka iz Mravlakove žlahte mi je rekla: „Oh, kakšen razloček! Se pač takoj spozna, da Lovrenčanov še ni okupil ta podravski študentovski liberalizem, ki strupi tukaj naše otroke.“ — Vuzenčani so bili dobro zastopani in so žrtvovali marsikaj za Cirilmotodarijo. Ena gospica učiteljica mi je pravila, da sedaj v Vuzenici močno pogrešajo g. učitelja Lešnika, kateri je tam storil največ za liberalno stranko; sicer pa baje sedaj tudi v Št. Lovrenču dobro dela za liberalizem, ker baje lovrenčka Südmarka in taisto nemčurstvo Slovencem ni nevarno. — Gostje iz Mute, Sv. Antona in Ribnice so nas dobro zabavali, a premalo jih je prišlo. Gotovo je bilo deževno in hladno vreme marsikaj katerega doma zadržalo. Kljub temu je vrgla veselica nekaj kronic za cirilmotodarsko podružnico. Permejdun, jaz sem ji dal bore malo zaslužka, ampak sem si kupil rajši več vina ter sem dvakrat jedel pečenčko, najprej toplo, potem pa mrzlo. To je bilo še najboljše, kar sem našel na tej veselici. Duha sem si malo pokvaril, zato pa telo okrepljal, se pa dvigne. Eno šaljivo dopisnico sem tudi pisal in nesel sam v lepi rumeni nabiralnik, kojega je nek mladenič z vlakom pripeljal. Nekateri pravijo, da ga je g. Pahernik ku-

pil v Mariboru in poklonil naši liberalni podružnici, železniški sluga na postaji pa je trdil, da so si Vuheredčani ta nabiralnik za šaljivo pošto sposodili od Lovrenčanov. Jaz bi to zadnje raje verjel, ker sem ravno to škatljko nekje drugod videl, a se ne morem spomniti. Ako še omenim, da se mi je „špela“ za mojo šaljivo karto zahvalila, sem storil svojo dolžnost kot vesten opazovalec.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Šel sem na sprejhod. Bilo je v ponedeljek, dne 29. avgusta popoldan. Überem jo čez travnike proti Sv. Trojici. Ko tako grem in premišljujem to in ono, vzdrami me naenkrat iz moje zamišljenosti divje vpitje. Poslušam bolj natanko, in naenkrat mi vdari na uho par hripavih „heul, heul!“ Kdo more to biti, si mislim, ki ga njegeva nemškarska narava tako srbi, da si v takih klicih daje duška. To bo pa gotovo kak „fünfar“ ali pa po novem „Holzbreiter“ in gre k Sv. Trojici navduševat svoje, sebe vredne bratce. In res, nisem se motil! Bili niso sicer „fünfarji“, pač pa „fünfarčki“ šentlenarski nemškarski nemškarski nemškarski. Šli so na izlet. Bili so vsi našemani s hrastovim listjem in divje so vpili, heul, heul, češ, tu poglete, koliko smo se že naučili v nemški šoli. Ko jih je „heulanje“ upehalo, pa so zopet mirno govorili med seboj slovensko. In res: Kakor ptica poje, tako uči mlade svoje. S „heulanjem“, s hrastovim listjem in z raznimi drugimi nemškimi znaki kažejo naši nemškarski svoje nemštvo, ker nemški itak ne znaajo, in tako učijo tudi svoje mlade. Ce le nosi svinčnik z nemškimi barvanimi, kakor jih oče Sedminek tako radi razpečavajo med šolarje, celo one iz slovenske šole, pa že mislijo, da znaajo dovolj nemško. Celo leto že obstoji šola, pa še najdeš večino takih, ki bi jih lahko po nemški z žaklom vred prodal, pa ne bo vedel, kaj se ž njim godi.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Ker se nas po slovenskih časnikih vedno zmerja, da nismo pravi Nemci, ampak nemčurji, pa se hočemo enkrat za vselej zavarovati zoper vsako enako obrekovanje in svetu počasati, da smo pristni sinovi matere germanije. Imena naših prvakov naj to dokažejo, „tajč“ imena, pravim, naj govorijo. Evo vam prihodnjega „strammeutsch“ občinskega odbora, ki si ga bomo volili: Župan: Muhič, prvi svetovalec: Sedminek, odborniki: Živko (Schiffkho), Kurnik (Kurnigg), Krajin (Krainz), Solak (Sollaggg). — Heul!

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Učitelji nemške šole so vsi odšli. V enem letu se je torej na nemški šoli spremenilo pet učiteljskih moči. Bili so vsi zelo strpljivi in z vsakim ljubeznivi, in ravno zato so jih naši „Spißburgerji“ zgrizli proč. „Nur hinaus aus diesem elenden Nest“, to je bilo njih načelo od prvega prihoda semkaj. Zelo značilno za naše tržane. Mislim, da tudi novi učitelji med takimi ljudmi tukaj ne bodo postali stari.

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. — Odgovor gosp. županu Ferdinandu Golobu. Pred vsem bodite prepričani, da naš zdravnik ni v prav nobeni zvezi s člankom o Vašem nadobudnem gospodu sinu. Niti toliko ne, kot oni Vaš priatelj, ki ste ga hoteli napraviti po vsej sili zanj odgovornega in ki bi se bil že skoro naveličal Vašega vasiljivega protektorstva. No, to smo radovedni, kaj bi počeli Vi brez njega kot župan in načelnik posojilnice?! — Za Vas je torej izzivajoče, če izobesi človek pri Sv. Trojici na slovenskih tleh slovensko trobojnicu? Kaj to pa ni izzivanje, če trpite kot župan, da se izizza pri Zaverniku cele mesec z izposavljanjem v nemških barvah ovenčnih mlajev? In če trpite, da si pusti naslikati na hišo karikaturo posetenega tržana z napisom „Heil“ in črnegra čuka na hrastovi veji? In če trpite, da gasilno društvo kot dobrodelno in nepolitično društvo izziva s hajlanjem mirne tržane? Mar to ni izzivanje v čisto slovenskem trgu, kjer vas je komaj peščica posilnemec v kjer se ljudje ne upro Vaši komandi samo iz strahu pred Vašo zgovornostjo in Vašo posojilnico? — Kar se tiče Zavernika, je mož malo prepozno spoznal, v kakšen vrtinec jadra Vaš čolnič na političnem morju. In varujte se, da vas vseh skupaj, predno se nadejate, ne zgrabi ta vrtinec in Vas vrže nekam, kjer niti koruznih žgancov ne boste imeli. Ker tudi slovenjegoriško ljudstvo se zaveda, in ko se bo nasilita večina Vaše vsemogočnosti, s katero mislite, da imate Vi absolutno komando nad Trojčani, ki bi se brez Vas pravzaprav niti usekniti ne smeli; takrat se bojimo, g. župan, da boste morda še Vi dobili rusko kolero in se boste moralni nazadnje celo zateči k našemu slovenskemu zdravniku, ki Vam je tako neprijeten trn v peti. — Kar se tiče še ljubljanskega župana Hribarja, je bolj pametno, da ga pustite v miru, ker mu ne sežete z vso svojo domišljavostjo niti do kolen. Skupnega pa nimate že njim drugega, nego, da sta obadvaj pri dekoriranju ob prilikl cesarjeve 60letnice obsedela, on kakor tudi — Vi. — In končno tiste nemške postelje, v katerih so morali nekdaj zdravnikovi ležati, mi smo prepričani, da bi tudi danes nobenega Slovence ne ugriznil, kakor bi to storile morda Golobove postelje. Sicer Vam pa svetujemo, da si raje sestavite majhno štatistiko, v koliko slovanskih, in morda celo kranjskih posteljah je že spal Vaš dragonec.

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Očka Šantl, ki ni več sentjakobski župan, si haldi jezo s tem, da toži za žaljenje časti. Pa vseeno župan ne bo nikoli več. Pred volitvami je sam pravil, če se volitve ne bodo izvršile po njegovem, da bo ob novem letu še enkrat nosil izkaznice za volitve po občini, kar pa je sedaj težko verjetno, da bi bil Šantl ob novem letu občin-

ski pot. Znabit, če mu bo Kramarjev Tinč pomagal, a tudi to težko, ker je izgubil sam tajniško službo. Kakor bi izumrli, da ni več videti Šantlna, Tinča in Korleka v Št. Jakobu.

m **Št. Ilj v Slov. goriceh.** Prihodnjo nedeljo, dne 18. septembra se vrši popoldne ob 1/4. uri v hiši g. Petra Lenc v Ciršaku ob Muči shod „Slov. Kmečke zvezne“. Govorila bosta državna in deželna poslance gg. Ivan Roškar in dr. Karl Verstovšek. Na shodu se bo posebno razmotrivalo šolsko vprašanje. Na ta shod vabimo vse naše Cirberžane in Selničane. Somišljeniki, agitirajte za obilno udeležbo!

Ptujski okraj.

p **Sejem** v Ptuju. Na sejem, ki se je vršil dne 7. t. m., se je prigralo 210 konjev, 1261 glav goveje živine in 1240 svinj. Cene so bile: pri bikih 56—64 K 100 kg, pri volih 72—78 K 10 kg, pri kravah 48 do 70 K 100 kg, in pri svinjah 96—1 K 10 vin. kg žive teže. Prodala se je skoro vsa živina. — Prihodnji konjski, govejni in svinjski sejem se vrši dne 21. t. m.

p **Velika nedelja.** Na praznik Marijinega rojstva, dne 8. t. m., smo spremili k zadnjemu počitku našega priljubljenega kaplana, č. g. Jakoba Košaka. Pogreb je bil veličasten. Udeležilo se ga je do 4000 faranov in občinstva iz sosednjih župnij ter 12 č. g. duhovnikov. Ker je bil praznik, se ni bilo mogoče č. duhovščini udeležiti v še večjem številu. Pogreb je vodil č. g. dekan Caf in imel tudi prekrasen cerkevni govor. Veliko naklonjenost pa je izkazal rajniku č. g. Menhart, domači župnik, kateri je ranjemu v družbi dobrega prijatelja Miklina na smrtni postelji obljudil, da ga iz ormoške bolnice preneso v velikonočnem faro, kjer je deloval ranjki 14 mesecev v Gospodovem vinogradu. Veliko število deklet in fantov Marijine družbe je v glasni molitvi izkazalo ranjemu zadnjo čast. Pri bolnici so zapeli gg. učitelji z domačimi fanti prekrasno „Oj spavaj“, na grobu pa ženska Marijina družba „Blagor mu, ki se spočije“. Godba je vdarjala žalostinke, za njio pa je stopalo vrlo gasilno društvo. Od vseh faranov pa se je slišal glas, da tako ogromne udeležbe še niso videli pri pogrebu. Blagemu pokojniku večni mir. Pokojnikovim dobrim staršem in njegovi plemeniti sestri pa naše sožalje!

Ljutomerski okraj.

1 **Sv. Jurij** in Ščavnici. V proslavo 80letnice rojstva presv. viadrinja Frana Josipa, sklenilo je jurjevško prostovoljno gasilno društvo, sezidati novo lično spravišče gasilnega orodja, ker dosedanje staro in zanemarjeno ni nikakor več služilo svojemu namenu in potrebi. Delo je prevzel domači stavbenik gosp. Fr. Holc. S stavbo se je pričelo takoj in bo kmalu dogotovljena.

1 **Kmet. podružnica Št. Jurij ob Ščavnici** priredi v nedeljo, dne 25. kmivca gosp. zborovanje in sicer po rani maši pri Kapeli v Divjakovej gostilni, ob dveh popoldne v Ivanjicah v Rauterjevi gostilni oziroma g. Klobasa. Pri zborovanjih bode predaval g. ing. Josip Zidanšek, strokovni učitelj na kmet. šoli pri Št. Jurju ob juž. žel. Dnevní predmet podružnica bode: 1. Umna živinoreja, (vnovčenje živine). 2. pomen gosp. časnikarstva na razvoj kmetijstva. 3. Kmet. knjigovodstvo. Zborovanje bode izredno, zato se bode sklepalo o več gosp. predlogih.

Slovenjgraški okraj.

s **Remšnik.** Na 900 metrov visokem Radlju, raz katerega vživaš divni razgled na vse strani, je rajni župnik remšniški, Jurij Žmavc, leta 1898 namesto prejšnje razpadajoče cerkvice začel zidati novo hišo božjo na čast sv. Pankracija. Leta 1902 je bila stavba pod streho, in sedanji župnik, g. Anton Podvinski, ji je preskrbel doslej dva oltarja in najpotrebejšo notranjo opravo. Oba dušna pastirja so pri tem delu z občudovalnega vredno požrtvovalnostjo podpirali verniki lavantinske in sekovške škofije. Tako sta n. pr. Jernej Koležnik in Ivana Mazgan podarila prostor za cerkev, Josip Navšnik in Fr. Prates sta dala za glavni oltar 1600, oziroma 1100 K, večje svote so davorale razne rodbine, nekateri so prispevali potrebno gradivo, drugi opravili zastonj veliko voženj, in še na dan posvetitve je posestnik Sim. Navšnik prinesel 400 K za nabavo novih orgel. — Tolika požrtvovalnost je bila pretekli torek obilno poplačana. Prevzvišeni knezoškof lavantinski se niso ozirali na nestalno vreme in težavno pot ter so dne 5. septembra popoldne prišli v Brezno, se podali od tam na Remšnik in drugo jutro na hrib sv. Pankracija, povsod navdušeno sprejeti in rađostno pozdravljeni od duhovščine, županstev, Žolskih otrok in Marijinih družb. Tu so dne 6. septembra pri prav ugodenem vremenu s cerkv enim posvečenjem kronali zalo gorsko svetišče, katero so z združenimi močmi postavili verniki dveh škofij. Veselje nad tem znamenitim dogodkom so oznanjevali bogato ozaljšani slavoloki, katerih je bilo v brezniški in remšniški župniji postavljenih nad 30, čarobni večerni kresovi po vseh višavah na okoli, in mogočno doneči streli iz topičev. Napovedana slavnost je privabila v ta planinski kraj neštete množice vernega ljudstva in nad 20 duhovnikov. Iz sekovske škofije so prihitali dekan dr. M. Wonisch iz Schwanberga z dvema oo. kapucinoma, župnik Anton Bauer iz Ivkona s kaplanom Mih. Glafz, Karol Prenner iz Zel. Travnika, F. Šavel iz Kaplje, Fr. Schleich od Sv. Ožbalta, in novomašnik Al. Loibner, ostali so bili iz domače školjje, večinoma iz marenberškega dekanata.

— Obredi posvečenja cerkve so trajali od osmil do 12. ure predpoldne. Verniki so jih spremili s požarnim zanimanjem in z glasno molitvijo. Po dovršeni posvetitvi so mil. nadpastir poslušalce iz sekovske škofije z v srce segajočim govorom na podlagi svetopisemskih besed: „Danes ima ljudstvo darovanje na

višavi“ (I. Kralj. 9, 12) povedli v trojni tempelj, v kapele domače hiše, v tempelj prirode in v katoliško hišo božjo, ter jih opominjali, naj se drže dobrih naukov, katere so prejeli od očeta in matere, naj slavijo Boga v prirodi, pred katerim pa iščejo milosti in blagoslova v cerkvi, kjer prebiva na izreden način veličastvo božje. Nato so darovali pri novo posvečenem veličastnu božje. Nato so darovali pri novo posvečenem oltarju sv. mašo in po tej v slovenski pridigi z ozirom na čudoviti dogodek na gori Tabor (Mark. 9, 1 do 8) izrekli pohvalo in zahvalo vsem, ki so sezidali tu gori na hribu, kamor pride toliko izletnikov, krasno cerkev, ter postavili tako trojni šotor, prebivališče božjemu Zveličarju, svetišče sv. Pankraciju in duh. priborališče samim sebi. — Z darovanjem za novo cerkev in z zahvalno pesmijo je bila ob 1/3. uro pop. zaključena v vsakem oziru vzdobjudna cerkvena slavnost.

s **Cesta Velenje—Št. Andrej—Polzela.** Poslane dr. Verstovšek je v Gračcu zopet podrezal radi te ceste. Ker so ljudje nejevoljni radi tega, ker se stvar zavlačuje od meseca do meseca, je treba pojasnit vso zadevo. Načrte bode izdelal gotovo v treh tednih inženir Schenkl. Tudi proračun bode dovršen. Nato boda vse zopet okrajna zastopa Šoštanj in Vransko. Proračun je bil do sedaj določen na 95.000 K, katera svota bode najbrž premala. Zato boda morala oba zastopa takoj sklepati o primerni razdelitvi večjega proračuna. — Vprašanje deželne podpore je rešeno, ker prispeva dežela na vsak način 50%. Okrajna zastopa naj takoj sporazumno skleneta na nja odpadajoče stroške, da bi bilo delo mogoče že čez zimo. Poslane dr. Verstovšek je mnenja, da bi bilo treba zaceti že takoj pred spomladjo, ker imajo tudi domačini čas, iti pozimi na delo in lahko kaj zasluzijo; poleti je za delavce itak velika težava. Vse predpriprave se lahko izvrši pozimi. Inženir Eichkitz se je tudi izrazil, da je veliko boljše, če se vrše nasipi po zimi, če le ni zemlja zmrzla. Opozarmajo oba okrajna zastopa, da preudarita to navodilo.

s **Pameče** pri Slovenjgradcu. Nesreča nikdar ne praznuje. Ni dolgo tega — na cesarjev rojstni dan je bilo — ko je utonil v deroči Soči daleč od domovine tukajšnji rojek vrl mladenič Rudolf Rubin v prvem letu vojaške službe, in že je zahtevala smrt druge žrtev v cvetu mladosti. Ko je v petek dopoldne 9. t. m. Rihtaričev sin Franc Ferk vozil pri Urmu gnoj na njive, ga je pri hlevu ojnica zadela s toliko silo, da je vsled notranjih ran in izkrvavenja, ne da bi se zavedel, tekomp ene ure končal svoje mlađe življenje v 22. letu starosti. Obema mladeničema svetila večna luč!

s **Razbör** pri Slovenjem Gradcu. Tukajšnji dopis ptijske smrdokavre se še vedno pritožuje radi nemirov v tukajšnji občini ob času volitev. Celi njegov dopis je kakor njegova fotografija; vse, kar je namazal skupaj, vidi se na njem samem. Nemirov ni slišal in ne vidi v tej občini nihče drugi, kakor ti sam. Nam priljubljenega č. g. župnika seveda ne smeš pozabiti, drugače urednik smrdokavre tvojega dopisa gotovo ne pogleda. Če bi bil ti tako veden pri svojih opravilih, bi pa lažje po noči počival, bi ne vrtoglavil okoli in delal nemir, pa bi tudi ne tuhal toliko lažnjivih dopisov. Vprašal bi te še, kako daleč si spravil našega društvenega knjižničarja, ki nas se zmiraj zalaže z lepimi knjigami, ti se boš pa od jeze posušil.

s **Škale.** Vendar enkrat dosegli — poštno nabiralnico. Poslancu dr. Verstovšeku se je javilo, da je dovolilo ministrstvo pošto za Škale. S tem se je ustreglo željam Škalčanov radi pošte.

s **Plešivec** pri Škalah. Dne 4. t. m. se je vršila šolska slavnost v plešivški šoli. Namen slavnosti je bil, proslavljeni 80letnico cesarjevega rojstva. Prvi govor je imel g. učitelj Henrik Bregant. Govoril je o lepih lastnostih presvitlega cesarja. Nadalje je razložil in primerjal štiri letne čase našemu življenju. Peli in deklamovali so ti-le učenci oziroma učenke: Lipnikar Lucija, Lipnikar Jožef, Čanč Alojzija, Čanč Mica, Videmšek Mica, Meh Mica, Grobelnik Rudolf, Mak Mica, Klančnik Franc, Kaudik Franc, Rutnik Franc, Miklavžina Anton, Pirnat Franc, Ževar Ana, Pečečnik Anton, Mravljak Rudolf, Repas Kristina, Ževar Mica, Brodnik Alojzija. — Srčna hvala g. učitelju za njegov trud!

s **St. Janž** na Vinski gori. Na zadnjem shodu so prosili kmetje poslanca dr. Verstovšeka za posredovanje, da dobijo bolj poceni drevesa iz drevesnice v Celju. Poslane dr. Verstovšek je storil korake v tem oziru in nam javlja, da so lepa drevesa za posestnike po 70 vin. Nasvetuje se posestnikom, da se obrnejo skupno na podružnico Kmetijske družbe, oz. na g. barona Adamoviča, da naroča za nje drevesa podružnica skupno, ki jih dobi še bolj poceni. Svoječasno bode poslanec v tej zadevi zopet interveniral. Kmetje, sadite pridno drevesa in poslužujte se prilik, ki jih vam nudijo deželne drevesnice.

s **St. Janž** na Vinski gori. Poslane dr. Verstovšek je imel tukaj zadnjo nedeljo dobro obiskan shod, na katerem je govoril o zadnjih volitvah in razpravljal o deželnem zastopstvu ter o točkah, ki so dale poslanec S. K. Z. povod za opravičeno obstrukcijo. Govorili so tudi gg. Zajc, Kroflič in Videmšek.

s **St. Ilj** pri Gradiču. V nedeljo, dne 11. t. m. se je vršil tukaj shod S. K. Z. Poslane dr. Verstovšek je govoril o povodih obstrukcije, razvil celo zgodovino tega gibanja in razložil početje Narodne stranke v tem, za Spodnji Štajer tako važnem boju. K besedi se je oglasil tudi g. župan Koren, ki je govoril

o pomenu volitev in o namenih, katere imajo celjski listi. G. župan je stavil tudi resolucijo glede obstrukcije, za katero so se izrekli vsi navzoči, dokler se ne spremeni položaj.

s Gorenje pri Šmartnem na Paki. V naš kraj je zanesel neki mlečnozobi mladič časopis „Svobodna Misel“ in ga širi med tukajšnjo mladino. Par sprijenih fantalinov se mu je že baje vsedlo na njegove limanice in so si ta list naročili. Bomo imena teh naprednih mladeničev enkrat objavili, da se jih bo dobro misleča mladina vedela ogibati! — Vsem poštenim mladeničem in dekletom klicemo, ogibajte se teh zapljivev, ne občujež njimi, sicer bodo še vas spridili. Naročajte si poštene časopise ali pristopite k bralnemu društvu, „Svobodno Misel“ pa v peč!

s Martino pri Velenju. Dne 18. t. m. popoldne po večernicah predavanje v društvenem domu.

Konjiški okraj.

k Loče. Prav je imel vaš dopisnik, ko je v svojem dopisu, prijavljenem v zadnjem Številki, nekoliko, pa vse pre malo, potipal naše učiteljstvo. Mi hočemo biti slovensko, pa tudi verno ljudstvo ter tudi zahtevamo, da se naši otroci kot slovenski otroci tudi v verskem duhu poučujejo. Dopisnik se je tudi najbrž zmotil ali pa ni dobro čul, ko pravi, da se misli za stanovanje učiteljstva kupiti hiša za 12.000 K. Ne, hiša bo stala 14.000 K, torej v resnici draga stanovanje, in še za take učitelje, in plačati jo bomo morali seveda mi davkopalčevalci. Ali nimajo učitelji dovolj dobre plače, da si morejo sami plačati stanovanje? Mi že tako zdihujemo pod težo raznih plačil in denarja ni dobiti od nikoder, zdaj pa še učiteljska stanovanja za 14.000 K. Možje, ki imate pri tem kaj govoriti, pomislite, kaj delate!

k Kebelj na Pohorju. Našo župnijo bo kmalu zapustil mož, kateremu smo dolžni v slovo malo spominčico. To je naš nadučitelj Jak. Pukmeister. Mnogo zaslug si je stekel pri nas v času svojega 13letnega bivanja med nami (od leta 1897—1910), za katere mu bodo dobri župljeni vedno hvaležni in ga ohranili v trajnem spominku. On je bil prvi, ki je začel sam za našo občino samostojno slovensko uradovati in opravljati posel občinskega tajnika, kajti poprej je bila navezana naša občina na opotniško tako, da je hodil tajnik gor k nam, ali pa tudi občinski možje dolli v Oplotnico, kjer se je pa, kakor tudi sedaj, vedno le nemškutarilo. Pa tudi naši čebelarji so mu dolžni hvalo, kajti le z njegovo požrtvovalnostjo so se povspeli do tako visoke stopinje čebelarstva. On je bil pri nas prvi, ki nam je začel priporočati novodobne panje ter nas navduševati za to imenitno panogo kmetijstva. Vedno je bil pripravljen, dati kakoršenkoli nauk in poučiti vsakogar o čemurkoli. Srčna mu hvala za to! — Hvaležni učenec.

k Prihova. V nedeljo, 18. t. m. bomo imeli v svoji sredini deželna poslanca g. Petra Novaka. Po rani sv. maši bo imel shod, na katerem bo poročal o svojem delovanju. Volilci in drugi, pridite vsi, da se pogovorimo!

Celjski okraj.

c Celje. Vsem še utriplje srce veselja, ako pomislimo na sijajno zmago Slovencev v okoliški občini. Toda kos te zemlje nam hočejo ugrabiti Nemci, naši liberalci pa jim pri tem na grad način pomagajo. Večina v deželnem zboru je hotela naši slovenski celjski okoliški občini vzeti proti njeni volji kos zemlje ter ga priklopiti mestu. Nemci so hoteli v deželnem zboru storiti to s pomočjo postave, ker noče občina sama o takem razkosavanju nič slišati. Na to nasilje so odgovorili slovenski poslanci z obstrukcijo. Sedaj pa spletkarijo slovenski liberalci proti obstrukciji ter delajo s tem Nemcem pravo pot za njihov rop. — Liberalci niso več naši slovenski bratje!

c Celje. V meščansko šolo se je oglasilo za vsprejem 84 učencev; izpit je prestalo 71. Ker se je bilo batiti, da bi izločili kakih 20 slovenskih učencev, sta posredovala pri deželnem odboru dr. Benkovič in dr. Verstovšek in zahtevala paralelko.

c Slivnica pri Celju. Veselica dne 4. septembra se je dobro obnesla. Čeravno nam vreme ni postreglo, se je vendar zbral pod Vebrovim kozolcem lepo število udeležencev. Predsednik bralnega društva, g. Jurij Jagodič, je navzoče lepo pozdravil in v svojem govoru razložil tudi vsebino igre: „Sanje“, katero so pozneje vrli gg. dijaki najboljše predstavljali. Tamburaši so nam s svojim sviranjem krajsali že dolgo zažljene urice, ki so nam prehitro potekle. Tudi slivniške diletantinje so prav dobro igrale šaljivo igro „Dve teti“. Domači g. kaplan nam je v jedrnatem govoru naslikal nekdano dobo tlačanstva in razvoj slovenskega naroda. Vsopred se je zaključil z ribjim lovom, pri katerem je nalovilo veselo ljudstvo mnogo lepih ribic. Vsled velikega naliva se občinstvo ni udeležilo proste zabave pri g. Grasselliju v takem številu, kakor bi se pri lepem vremenu pričakovalo, a vendar smo se bližnji najbolje zabavali. — Za te krasne urice, ki smo jih preživel dne 4. septembra, se imamo zahvaliti gospodoma domačemu in šentjurškemu kaplanu in gg. dijakom, posebno domačima, g. Slavku Jagodič in g. Podgoršku, ki sta skrbela, da se je cela stvar tako dobro izvršila.

c Zalec. Prihodnjo nedeljo nas obiše torej general liberalne stranke, dr. Kukovec. Mnogo se je spremenilo pri nas, odkar smo ga volili. Demonstracije ob času misijona so ohladile marsikaterega libe-

ralca. Pošteni elementi so se začudili, da se nahajajo v tako barabski družbi. Potem je prišla stvar s Cokonom. Liberalci so ga proglašili za narodno žrtev, za slovenskega mučenika, položili so venec na njegov grob in za krsto sta plakala oficijelno zastopnik Nar. stranke dr. Kalan in zastopnik poliberaljene Ciril-Metodove družbe, Prekoršek. Pametni ljudje so se zavzeli ob takem ravnanju. Da se proglaši Cokan naenkrat kot vzor za vsakega slovenskega moža, na koga grob bi naj polagal ljudstvo vence, to jim je bilo vendar preveč. Navdušenje za liberalno stranko se je po teh dogodkih pri nas pošteno ohladilo. Zraven pa je še delovalo kakor curek mrzle vode na razgretega človeka, da je liberalna stranka, kojo vodi tako nespretno sedanji general dr. Kukovec, korakala od neuspeha do neuspeha. Izguba Ježovnikovega mandata je bil zadnji težek udarec za stranko. Sedaj hoče priti dr. Kukovec med poparjene pristaše in zopet poziveti navdušenje ter dvigniti upadli pogum. Poznamo njegovo taktiko. Udriral bo po naši ljudski stranki in njenih zastopnikih. Pogrevl bo staro bajko o davku na pivo, koji pa našim hmeljarjem ne bi nič škodil, ker ne prodajo pridelka štajerskim pivovarnarjem, ampak izven Štajerske. Cene našemu hmelju so v rokah svetovnega trga in hmeljskih meštarjev, ki se bogatijo in mastijo na stroške kmetov. Trobental bo tudi proti obstrukciji, katero je dne 13. februarja že sam proslavljal s svojimi trabanti na 12 shodih. V deželnih zbornicah se ji je slovensko pridružil. V nedeljo bo ubral druge strune; toda mnogo Žalčanov se bo vprašalo, zakaj moramo delati take skoke. Enkrat za obstrukcijo, čez par mesecev pa že proti obstrukciji! Ali je to vodstvo? Ali je to doslednost? Ali se sploh more iti s stranko, ki spreminja vsak trenotek svoje nazore? General zavojene politike dr. Kukovec, bo seveda pel tudi narodno pesem. Ista usta, ki si v Gradiču ne upajo izgovoriti slovenske besede, se bodo pri nas cedile narodnosti. Marsikateremu se bo tako dvostransko postopanje gabilo. Le oni, ki nimajo mnogo možgan, bodo še tudi tokrat klicali živio. Mnogi pa bodo tisto djali in resno premišljevali, kako priti kmalu ven iz liberalne družbe. Pri nas se je marsikaj spremnilo!

c Laško. V soboto, dne 3. t. m. se je vršila tukaj razstava živine. Pri razdelitvi darial so se pa nekateri slovenski kmetje na klic potovalnega učitelja oglašili mesto s „tukaj“ s „hier“, čeprav dotični ne znajo nemški. Gotovo je žalostno, da možje, kateri hočete veljati za narodnjake, ob taki priliki vpričo zastopnikov dežele rabite jezik, katerega ne razumeete. Taki otežkočujejo potem boj naših poslancev za pravice Slovencev. Kdor zaničuje se sam, podлага je tujčevi peti.

c Laški trg. Šmihelska nedelja se bo letos in v prihodnje vedno obhajala na nedeljo pred rožnikanskim nedeljo. Verniki od blizu in daleč ste vabljeni, da prihitez omenjeno nedeljo v prav obilnem številu na prijazen grič počastit Sv. Mihaela.

c Nova Štifta pri Gornjem Gradu. Popravek. Z ozirom na članek od nas v Vašem cenjenem listu z dne 8. septembra t. l. Štev. 36., pošiljam Vam glede par. 19. tiskovnega zakona sledči popravek, katerega blagovolite na istem mestu v prihodnji 37. Številki objaviti. — Ni res, da bi bil jaz v gostilni pri Golobu rekel, na bi bilo bolje, naj bi škof vlij raje olje na solato, nego duhovnikom na glavo; nego res je, da sem rekel, včasih bi bilo bolje, da bi si vlij škof tisto olje na solato, nego nekateri in na glavo in da je to povedal eden naših župljanov bivšemu župniku g. Pajmonu v obraz. Ni res, da bi to tajil in govoril samo pri vinu, nego res je, da lahko to dokažem vsak čas. Ni res, da bi bil pri tem mislil ali govoril o kakršnem bodi zakramantu, nego res je, da je začel nato govoriti o zakramantu Rifl. Ni res, da je olje že zakrament, nego res je, da je olje le vidno znamenje zakramenta; tako nas uči krščanski nauk. — S spoštovanjem vdan Ivan Kelc, nadučitelj.

c Nova Štifta pri Gornjem gradu. Slavni znanec neznani dopisnik „Narodnega Lista“ je spustil zopet v ta list nekaj svoje modrosti. Župniku priporoča, da zatre v Novi Štifti prodajo žganja. Ja, če ne bi bilo politične gospiske in ne bi oni, ki imajo od gospiske dovoljenje, prodajati žganje, potem tožili župnika radi motenja obrti! Dopisnik „Nar. Lista“ bi bil gotovo prvi, ki bi „šuntal“ k taki tožbi, kakor je storil v neki drugi zadevi. Ker pa slavni dopisnik „Nar. Lista“ priporoča župniku toliko moč, bi mu tudi mi priporočali, da posebno prouči vire, od kod da prihaja žganje v naši občini. Povedali bi mu, da je svoje dni g. Ivan Kelc, po svojem poklicu mogočni nadučitelj, ki se je pečal v Novi Štifti s trgovino, pridno prodajal „šnops“. Ko je bila v začetku tega stoletja volitev Žičkar-Hribar, so oni, ki so volili s Kelcem Hribarja, vsi dišali po „šnopsu“ takoj zelo, da so nekaterim celo brke izpadle. Kar še posebno zadeva mežnarjevo trgovino, bi g. župniku tiho na uho povedali, da je g. Ivana Kelca enkrat začelo takoj zelo „šravfat“, da je šel v mežnarijo gledat, če bi se dobilo za želodec kaj „šnopsa“. Celo na uho Vam pa povem, da je bil ta „šnops“ — zastonj — zato zdaleč toliko jeza v taboru g. Kelca, če mežnar še kaj iztrži. Če pa kdo ve za kake nereditosti, naj jih pa le naznani finančni upravi, ki gotovo ne bo prizanašala — pa previdno, da se ne zve, kledo je bil, ker to utegne postati sitno, kakor tedaj, ko so se pisali članki v „Delavcu“. Sicer pa moram v čast naše občine povedati, da se tukaj ne izpije toliko alkohola, kakor vpije večkrat pijani dopisnik „Narodnega Lista“, kateri vse druge po sebi sodi. Dopisnik priporoča žup-

niku, da bi šel delat mir v „napredno“ hišo. Če bo napravil župnik mir, bo pa naprednost fuč. Potem bo zopet zamora, kakor tam, kjer je opozoril župnik stranko, da pazi na dobro ime, ker jezik ne mirujejo. Župnik naj bi vse storil, in če stori, je gotovo velika hudobija! Se poznamo. Dekla je prišla prosit g. Kelca odpuščanja, pravi „Narodni List“. Povemo, da se je vršila poravnava v sodniški dvorani, ko se je videlo, da bi imeli obe stranki smolo. Gotovo pa vemo, da g. župnik pri „Slonu“ še ni bil nikdar, torej tam ni sprejemal „marnov“. Nadalje napredni dopisnik „Narodnega Lista“ postaja počasi resničen. Je le res, da se je poskusilo župnika tožiti. Če pa enkrat prizna to, mora pa biti toliko možat, da pove, da dočiščni sodnik ni bil Grebenc, ker razdaljenje časti ne spada v njegovo področje kot okrajnega sodnika, ampak v področje sodnika, ki je bil ta čas g. Serneč. Pa ne samo Muzovka je bila odgnana, ampak tudi Muzov Tone. Le celo resničo priznati. Kar je storil g. župnik kot župnik, je bilo prav, le to je bilo krijo, da vsi naprednjaki niso dobili nobenega paragrafa, da bi mogli župniku do živega. To je seveda velika „pristranost“. Konec dopisa v „Nar. Listu“ z dne 9. t. m. je pa najzanimivejši. Pravi dopisnik: „dobri si bomo.“ Aha! Ga nekaj tišči in tlači. Zmiraj se ponuja sprava, kadar naprednim gospodom prede, kakor tedaj, ko se je šlo za Milanov kruh, čez 14 dni se pa dobrota pozabi. Znani dopisnik „Narodnega Lista“ pozna krščansko ljubezen do bližnjega vselej tedaj, kadar je sam v Škripicah. Seveda mu mora pomagati tedaj g. župnik, katerega sicer obira, kjer ga more. Velikodušno obeta g. župniku: „potem Vas bomo spoštovali.“ Gotovo pa je, da bi bila velika večina faranov z župnikom nezadovoljna, če bi ga „Vi“ „spoštovali“ — in župljeni so požrtvovalni kristjani, kar kaže novi oltar v naši cerkvi.

c Trbovlje. Dne 11. t. m. se je v Trbovljah v najlepšem redu izvršila slavnost otvoritve „Društvenega Doma“ ob navzočnosti več tisočev ljudi. Došlo je 120 Orlov iz raznih slovenskih krajev, večinoma iz Kranjske. Veliko ogorčenje je vzbudilo, da je trboveljski občinski odbor, oziroma večina slovenskih občinskih odbornikov sklenila, da župan goste ne pozdravi. Orle in druge goste je na trgu pred cerkvijo navdušeno pozdravil predsednik trboveljskega Orla, g. Pečnak. Potem se je vršila slovenska sv. maša. Cerkveni govor je imel dr. Korošec o izreku „Ljubi svojega bližnjega“. Govor je bil dovršen. Nato je sledila slovenska otvoritev „Društvenega Doma“. Dom je blagoslovil č. g. dekan Krulc iz Laškega trga, nakar je imel državni in deželnemu poslanec dr. Benkovič slavnostni govor. Naglašal je zlasti postopanje večine občinskih odborov, kateri je Orle in druge slovenske goste stavil v isto vrsto s socialnimi demokratimi in Nemci, ker je utemeljil svoj sklep tako, da bi moral potem pozdravljati tudi socialne demokrate in Nemce. Dr. Benkovič je to krepko ožigosal. Potem je govoril dr. Korošec, ki je v svojem govoru zlasti poudarjal, da bodo z ozirom na zasedanje štajerskega deželnega zboru ubrali slovenski deželnemu poslanci taktiko, ki bo na čast in ponos slovenskemu narodu, in da bo božnost učila, kako neutemeljeni so napadi liberalnih štajerskih slovenskih listov na slovenske poslance. Pri slavnosti so se zlasti poudarjale zasluge rudarskega pažnika Zupana za osnovanje Društvenega Doma. Po večernicah se je razvila javna telovadba, ki se je tudi izvršila v najlepšem redu, dasi so bila tla radi dežja omehčana. Ogromna množica je pozdravljala vztrajno telovadce. Po telovadbi se je vršila velika ljudska veselica, pri kateri se je zahvalil Orlom in njihovemu načelniku g. Jelčniku predsednik trboveljskega Orla, g. Pečnak. Zvezčer so gostje večinoma odšli. Slavnost se je vršila nemoteno, le zvezčer je nekaj socialnih demokratov zaživilo Orlom. S tem so le pokazali, kako rdeči umevajo svoboščino ter so se osmešili. Ljudstvo je bilo navzočega 3000 do 4000. Slavnost je uspela popolnom in bo imela blagoidejen upliv na prospeh slovenske krščansko-socialne organizacije v Trbovljah. Slovenska krščansko-socialna zveza je zopet dokazala, kako resno deluje za izobrazbo ljudstva.

c Vrantsko. Po noči od 6. do 7. septembra je začelo goreti pri gostilničarju Blatniku v Ločici. Ogenj je nastal v sušilnicu za hmelj. Zgorela je hiša, gospodarska poslopja je domača požarna brambra rešila. Pod streho je bil spravljen hmelj, vreden do 5000 K, a je vsega uničil ogenj. Tako je uničen načelni trud celega leta.

c Dramlje. V 35. Številki z dne 1. septembra t. l. je poročal „Slov. Gospodar“, da bosta baje dne 4. t. m. na shodu naprednjakov v Dramljah govorila dva napredna govornika, in sicer znani nam napredni čevljari A. Korošec, p. d. Černišek, in pa Martin Slapnik. V tem dopisu se očita mojemu očetu Martini Slapniku, češ, da se iz „Nar. Lista“ in „Štajercu“ uči govoriti. Kdor dokaže, da je pri moji hiši načelna katera oseba na „Narodni List“ ali „Štajercu“, mu izplačam takoj 200 K. Evo ti dopisnik, tudi tebi so na razpolago! Isto sveto izplačam tudi tistem, ki dokaže, da je prisostvoval moj oče naprednjaškemu shodu, ki se je vršil dne 4. t. m. v Dramljah. Moj oče je katoliškega naziranja in ni še nikdar nasprotoval katoliškim načelom! Dopisnik trdi, da je moj oče že večkrat rekel, da si upa ob vsaki množini ljudstva javno nastopiti kot najboljši govornik. Javno on sploh ni nikdar govoril. Le pred širimi leti, ko je bila sv. birma, je kot občinski svetovalec na željo župana javno pozdravil premilostljivega knezoškofa v imenu občine. Dopisniku svetujem, da se v prihod-

nje varuje, poročati take neresnice. — Janez Slapnik.

c Griže. Vedno hujskanje tukajšnjih takozvanih naprednjakov ne ostaja brez posledic. V dokaz, kako so nekateri napredni mladeniči že posuroveli, naj služi sledeče: Pred kratkim spremjal je naš č. g. kaplan svojega očeta do grižkega mosta. Na desnem bregu je gostilna. V tej gostilni nahajal se je napredni mladenič Pospeh, ki je baje predsednik „Zvezze napredne mladine“ v Grižah. Ko se je poslavljala č. g. kaplan od sivolasega starčka-očeta, ter mu spregovoril v slovo še besede: „Z Bogom, oče!“ zadril se je ta napredni mladenič Pospeh: „Halts Maul!“ Zares napredno! Grižki naprednjaki vrlo napredujejo! Torej niti z lastnim očetom bi ne smel duhovnik več govoriti, da bi ne bil opsovan. — Vsa čast gre vrlji gospoj gostilničarki, ki je povedala fantu take v obraz, da, če ima sploh še kaj človeškega čuta, mu bodo zvenele še dolgo časa po ušesih. Gospodine Černej! Kako boste pa zopet tega zagovarjali, ker tako radi to storite. Le ven na plan, potem vam boderemo dali še mnogo prilike, zagovarjati vašo, v naši šoli se nadalje izobražujajo napredno mladino.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Na praznik Marijinega rojstva je tukajšnja, ženska podružnica „Slovenske Straže“ priredila zborovanje po večernicah v župnišču, katerega so se udeležile poleg domačih deklet tudi odposlanke dekliških zvez od Sv. Eme, iz Zibiki in Kostrevnice. Od Sladke gore smo pogrešali odposlank. Predsednica podružnice, Ana Vehovar, je opisovala lude boje, ki jih bijeo Slovenci ob naših mejah za obstanek. Dolžnost naša je torej, jim pomagati po „Slovenski Straži“. Domači č. g. župnik je razložil, kako delujejo sovražniki v Südmarki in v Schulvereinu za naše potujčenje, in kako naj mladenke pri Sv. Emi, v Zibiki, na Sladki gori pod okriljem naše ženske podružnice nabirajo udinno, podpornino in darove za „Slovensko Stražo“ po posameznih krajih, da je ne bo zavedne hiše v teh župnjah, ki bi kaj ne darovala za „Slov. Stražo“. Kostrevničani pa si bodo ustanovili lastno podružnico. Prav tako. Tajnica Marija Drobnič je v gorovu povdarjala, kako potrebno je delo za „Slov. Stražo“, in kako bi se ga naj vse zavedne mladenke udeleževale. V prihodnjih tednih se bodo oglašale nabiralke naše ženske podružnice pri zavednih hišah tukaj, pri Sv. Emi, v Zibiki in na Sladki gori. Naj bi imelo veliko uspeha pri nabiranju udinie, da bo naša ženska podružnica ena najbolj cvetočih.

c Sv. Peter na Medv. selu. G. urednik, prosim Vas, sprejmite teh par vrstic. Kakor sami dobri veste, je v vsaki fari nekaj ljulike. Tako je tudi pri nas, da se ne manjka par liberalcev in nekaj štajercijancev. Jaz Vam hočem, dragi g. urednik, enega štajercianca čisto na kratko opisati. Ta je naročnik ptujskega „Štajerca“, katerega bolj ljubi, ko pa svojega Žveličarja. Kajti „Štajerc“ je vsak teden gost v njegovi hiši, med tem ko sv. zakramente čisto na redko prejemlje. Kakor se pa izražajo ljudje o njem, bo vprašal eden ali drugi. Da vam povemo resnico; ljudje pravijo, da je to največji bahač cele fare. Jaz pa te sodbe ne budem popravljal, kajti jaz mislim tudi tako. Nadalje pravijo, da je on velik lakomnec; zoper jaz ne budem popravil; pa to mene nič ne briga, samo rečem, da ni laž. Koga pa on najbolj sovraži, poreče eden ali drugi; pa vem, da se ne bo nihče čudil, če povem, da duhovnike in tiste, ki ž njimi držijo. Ob kakih volitvah pa vzdihi: „Vse bodo mašniki zmagli.“ Zato mu jaz zabičim, da pusti takoj „Štajerca“, drugače ga budem drugič pogledal čez povečalo steklo in povedal tudi od neke Lize. Toliko za danes.

c Braslovče. Bliža se pričetek šolskega leta. Zoper bode treba seči starišem v žep, da zadost prošnjam svojih otrok glede priprave šolskih knjig, zvezkov in druge potrebščine. Ker dostikrat zlasti ubožnim slojem manjka potrebnega drobiža, si otroci ne morejo pravočasno oskrbeti šolskih reči, vsled česar se ovira pouk in redno napredovanje, ki je dostikrat vzrok, da se bojijo otroci v šolo, ker nimajo knjig. So pa tudi drugi tehtni pomisleki, ki govorijo proti temu, da bi si otroci sami kupovali šolske potrebščine. Kolikokrat premaga otroka poželjivost po nasladnostih in porabi denar za sladkor, cigarete i. t. d., doma pa si ga izprosi za šolske reči! — Krajni šolski svet je uvaževal te okolnosti in je na predlog g. nadučitelj sklenil, da naj vsi otroci brez izjeme dobijo vse knjige, zvezke in druge potrebščine v šoli, le katekizem, ki naj bo v vsaki krščanski hiši, ter tablico bi si otroci nabavili sami. Nastali stroški naj bi se potom doklad enakomerno razdelili na vse davkoplačevalce, kakor je to že marsikje v stalni navadi in se je tako izborni obneslo; na ta način bi se pritegnili tudi oni sloji, ki nimajo težkih skrb in velikih stroškov z otroci. — Ker se pa nekateri, ki jih je odvezal Bog teh skrb, protivjo temu predlogu, čeravno bi bili prispevki posameznika za tako obče koristno napravo jako neznaniti, vabijo se vsi, ki se za to zadevo zanimajo, zlasti pa stariši, ki imajo otroke v šoli, naj pridejo v nedeljo, dne 18. septembra po prvem sv. opravilu v šolo, da se mirnim potom izve mnenje večine prizadetih. — Krajni šolski svet v Braslovčah dne 12. septembra 1910.

c Frankolovo. V nedeljo 18. t. m. po rani službi božjih se vrši tukaj shod in sicer v slučaju lepega vremena pod lipu pred cerkvijo, v slučaju slabega vremena v gostilni Iv. Brložnik. Govorijo gg. Pišek, Terčlav, Pušenjak.

c Kalobje. Dne 18. septembra t. l. se vrši po pozmem sv. opravilu v šolski prostoriji ustavnost shod kmečkega bralnega društva za Kalobje. Govoril bode odposlanec S. K. S. Z. iz Maribora. K obilni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

Brežiški okraj.

b **Zdravnik** dr. Jankovič se odpelje dne 19. t. m. v deželnem zboru in bo med zasedanjem samo ob nedeljah ordiniral.

b Sevnica. Naj mi bo dovoljeno, omeniti nekaj vrstic o predavanju o gospodinjstvu, ki se je predilo za nas dekleta dne 4. septembra v Sevnici. Govorila je gdč. Jožefa Senica iz Šmarja. Krepko in jedrnato nam je tudi opisovala, kako mora dekliška zveza delovati, da postanemo vrle Slovenke v vseh ozirih. Gospodična se je učila v gospodinjski šoli na Teharjih. — Srčna hvala za njen trud in pa požrtvovost, ki jo kaže do nas deklet.

b Zabukovje. Večnika nesreča se je zgodila dne 10. t. m. Dekle Franca Povodnik je padla iz brvi pri mlinu g. Fr. Vodičarja v deročo vodo Sevnico, ki je bil isti dan močno narastla. Valovi so jo takoj požrli ter jo odnesli kake tri km daleč, kjer so potegnili njeno mrtvo truplo iz vode. — Bog potolaži žaljoče starše!

b Zabukovje. Preminul je dne 21. m. m. blagovž Josip Božič v 82. letu svoje dobe. Rajni je bil vobče spoštovan, globokega verskega prepričanja in miroljubnem mož. Živel je vedno v najlepši zastopnosti med svojimi domačini in sovaščani. Ljubil in spoštoval ga je vsak, kdor ga je poznal. Bil je mnogim otrokom boter ter jih s svojim pobožnim in vzglednim obnašanjem spodbujal k lepemu krščanskemu življenu, tako je tudi sedaj v svoji že visoki starosti imel vedno največje veselje do Marijine cerkvice, katera stoji v bližini njegovega doma. Skrbel je vedno za lepšavo te cerkvico ter se veliko trudil, že prej kot gospodar velike obširne kmetije, kakor tudi sedaj kot že močno oslabel prevžitkar, da je vedno opravljal pri prijazni Marijini cerkvici službo cerkovnika, in tako klicl ljudi trikrat na dan k pobožni molitvi anglevega češčenja. Pokopali smo blagega pokojnika dne 20. m. m. Njegov pogreb je bil živa priča, da ga je občinstvo ljubilo in spoštovalo; dasiravno so imeli ljudje isti lepi delavni dan veliko nujnega dela, so vsa dela odložili ter se v velikem številu udeležili njegovega pogreba. Nagrobeni govor je imel domači g. župnik, ter stavljal rajnega vsem faranom za vzgled. Njegovo dobro srce in vzgledno življene nam ostane v hvaležnem spominu. N. v m. p.!

b Rajhenburg ob Savi. „Ha-ha! Zdaj naj pa le igrajo, če morejo! Ali jih bo sram v nedeljo! Igru so napovedali, pa ne bo nič. In ljudje! Kako bodo godrnjali! Nikoli več jih ne dobijo k svojim predstavam.“ Tako so modrovali gotovi kavalirji iz našega liberalnega tabora, ko so pregorili neko gospodično, da je odpovedala svojo vlogo menda dva dni pred predstavo. Toda njihova hudobna nakana se jim ni posrečila. V nedeljo so bili kar zeleni jeze in nevošljivosti, ko so slišali glas občinstva, da se je vkljub njihovemu spletkarjenju igrala igra „Tri sestre“, in sicer čisto dobro igrala. Dolgo vlogo „ubežne“ gospodine je namreč prevzela gdč. Antonija Rezec in se je v dveh dneh tako priučila, da je nastopila naravnost izborna. Da, bilo je celo dobro, da so liberalni gospodje to spletko uprizorili, zakaj Aninega značaja bi gotovo nikdo drugi ne znal fakto pogoditi, kakor je storila to gdč. Rezečeva. V tem oziru smo jim torej celo hvaležni, dasiravno ne moremo najti besed, s katerimi bi se dalo njihovo podlo početje dovolj krepko označiti. Odvračati od sodelovanja pri naših prireditvah gospodinčno, katera jim je sicer v svoji navzočnosti predmet večurnega zabavljanja in zasmehovanja, tega so zmožni samo ljudje sokolske značajnosti. — Dr. Krekova igra „Tri sestre“ se je torej tudi pri nas dne 11. septembra igrala v veliko zabavo in zadovoljnost gledajočega občinstva. — Mladenič Anton Glas je izborno predstavil starega očeta Orla, ki je s svojo ženo Heleno, gdč. Lojziko Pohletovo, izvrstno pogodil skrb staršev za blagor in srečo svojih otrok. Vlogo Majde je igrala gdč. Mici Rezec, predsednica tukajšnje dekliške zveze, ki je seveda tudi tokrat pokazala svoje izredne zmožnosti za oder. Za Špelo je bila kakor načas gdč. Rozika Strnadova. Izborni moči za gledališke predstave sta mladeniča Viktor Zemljak in Sotošekov Bertel. Prvi je igral vlogo organista Antona, drugi vlogo kmečkega fanta Gabrovega Franceta. Oba sta žela s svojim dovršenim nastopom obilo zasluzene pohvale. Pri Gabrovih je dekla Jera, gdč. Milkia Zemljakova, kaj skrbno opravljala svojo službo, dasiravno je bila malo nevošljiva. Špeli njene zakonske sreče s Francetom. Ako povemo, da je igral g. Majnik vlogo berača, potem že ve vsakdo, da je vzbujal njegov nastop veliko smeha in krohot. — Vsem igralkam in igralcem se izreka še to pot zaslzeno priznanje in pohvala. — Zavist, s katero gledajo naši nasprotniki na delo in vspeh našega izobraževalnega društva, je velika. Pokazali so to zlasti v zadnjih dneh. A' to nas ni in nas ne bode motilo. Naša vstrajnost in požrtvovalnost bode vsako njihovo spletko potisnila v stran, kakor se je zgodilo to tokrat v njihovo veliko nevoljo in — sramoto.

b Zborovanje S. K. Z. v Zabukovju pri Sevnici se vrši v nedeljo dne 18. t. m. zjutraj ob 8. uri; poroča poslanec dr. Ivan Benkovič.

Poročilo o živinskem sejmu na Dunaju dne 12. sept. 1910.

Na sejmu je bilo 3795 kom. rejene živine, 556 pašne živine, 1479 pašne rejene živine, po vrsti

3458 volov, 794 bikov, 963 krav, 615 bivolov, skupaj 5830 komadov.

Prodajali so se dobro rejeni voli od 92–110 K, na pol debeli od 80–95 K, slabejši od 72–86 K, izvanredno do 116 K; dobro rejeni biki od 94–98 K, na pol debeli in debelejši od 80–84 K, izvanredno do 106 K; dobro rejene krave od 84–94 K, na pol debele in slabejše od 72–80 K, izvanredno do 100 K; bivoli od 52–72 K; jako slabo rejena živila (živila za klobasarje) od 54–70 K za 100 kg žive teže.

Tendenca: Kupčija z biki in slabo živilo je bila radi velike množine malo mrtva. Čena dobro rejena bikom je padla za 2–3 K, slabi živini za 3–4 K. Tudi z dobro rejeno živilo je bila kupčija skrajno mrtva. Cena dobro rejeni živini je padla za 2–3, na pol pitani volom za 3–4 K, slabi in pašni živini za 5–6 K. V izven se je prodalo 1214 komadov živine, neprodanih je ostalo 38 komadov.

Kakor razvidite kmetje iz tendence tega sejma, je bil ta sejem precej slab, vendar so cene živine na Dunaju mnogo višje, kakor na mariborskem sejmu, ali sploh na spodnještajerskih sejmih. Že zadnjič smo vam tudi poročali, da so železnice pri prevažanju živine dovolile 50% popusta, ravno toliko popusta je dovolila dunajska občina pri stroških na sejmu.

Osrednja zadruga priporoča kmetom živinorejemcem, kateri so že kot udje pristopili, da svojo živilo potom Osrednje zadruge prodajo, ker so cene na Dunaju posebno bikom, kakor tudi slabi živini, proti našim sejmom znatno višje.

Vestnik mladinske organizacije.

Dekliški shod pri Sv. Trojici v Slov. gor. Ob skrajno neugodnem in deželnem vremenu je prišlo do 500 mladenik na dekliški shod. Če bi nam bilo nebo milo že v soboto ali vsaj v nedeljo zjutraj, bi bil to pravi tabor naše slovenske ženske mladine. Pretična večina je bila seveda iz Slovenskih goric, zastopana je pa bila častno tudi Ščavnška dolina, kakor zlasti daljno Mursko polje. Cerkveni govor je imel č. g. kaplan Bosina, ki je razlagal pomen Marijinega imena z ozirom na dekliško življeno. Slovesno sveto mašo je opravil vlč. g. o. gvardijan Nikolaj Meznarič. Zborovanje je s pozdravom otvoril in vodil gospod kaplan Bosina. O. gvardijan pozdravi: Ker vem ceniti važnost Marijinih družb in upoštevam pomen dekliških zvez, želim tudi vam dobrega duha, vas pozdravljam in klicem: dobro došle! Ferlan Amalija pozdravi shod v imenu troške dekliške družbe. Bog se veseli nad čistim rodom, tako tudi jaz, ker vem, da ste prišle iz čistega namena. Androjna Marija (Sv. Jurij v Slov. gor.) govori o obrambno-izobraževalnem delu slovenske mladenke. Branimo svojo rodno zemljo, svoj jezik, naše lepe šege in navade. Tudi žrtvujmo gmotno za obrambo vere, domovine! Peršak Franciška (Sv. Križ pri Ljutomeru) deklamuje globoko pomemben pozdrav Marijinih družb. Kocuvan Zalika (Sv. Trojica): Branimo Slovenske gorice z mečem uma in izobrazbe. Topolnik Alojzija (Sv. Jurij ob Ščavnici): Ljubezen do Marije in do Sv. Trojice nas je privela sem. Mariji za imendan podajmo venec krščanski čednosti. Šket Roza pozdravi v imenu Kamniške dekliške zveze. Nemec Terezika (Sv. Jurij ob Ščavnici) povdinja važnost slovenske mladenke in njen delo za ljudstvo. Naši predniki so delali čast Slovenskim goricam. Bodimo njih vredne naslednice. Polanec Marija (Sv. Anton) vnema mladenke za čednostno dekliško življeno. Poštena mladost bo najlepši spomin tudi še v visokih letih. Tikvič Pavlina (Sv. Lovrene v Slovenskih goricah) govori, kake naj bodo slovenske mladenke po vzgledu hrabri Blejk, srčne in vstrajne v obrambo domovine. Belec Rozalija (Sv. Jakob v Slov. gor.) prinaša pozdrave Šentjakobske dekliške zveze. Ferlinc Roza (Sv. Jurij v Slov. gor.) govori o ljubezni, ki naj jo dejansko goji slovenska mladenka do rodne matere, do domovine, do Marije. Razboršek Terezija (Kamnica): Če bomo zveste Mariji, bomo tudi koristile domovini. Horvat Marija (Sv. Jurij ob Ščavnici) izvaja: Marijine družbe in dekliške zveze so temelj pravemu napredku, so šola značajev, in tako dajejo domovini velikih in krepostnih hčera. Murščec Marija (Sv. Rupert v Slov. goricah): Branimo vedenje in povsod svojo dekliško čast in dostopanstvo. Klobasa Amalija (Sv. Benedikt v Slov. gor.): Naše delo bodi posvečeno Bogu v čast in Mariji v proslavo. Potem bo tudi koristno domovini. Šmigove Cilika (Negova) povdjarja pomen dekliških zvez. Vsaka župnija bi morala imeti v dekliški zvezi zbrane svoje mladenke. Roškar Marija (Sv. Jurij v Slov. gor.) priporoča stanovitost v dobrih dekliških sklepih, ki naj rodijo bujne sadove. Č. gospod kaplan Ratej (Sv. Jurij ob Ščavnici) povdjarja, naj vse naše delo preveva pravi verski duh in oživlja katališko prepravi. Č. gospod kaplan Bosina: Mladenke, porabite pri svojem delu za Boga in domovino svoj bister um, ki vam ga je dal Stvarnik, ohranite si plemenito srce, ki naj odseva v čisti, značajni, dežavnji nesebičnosti. Po shodu je bil še cerkveni nagovor. Gospod kaplan Kaučič od Sv. Benedikta je govoril mladenkam o najlepših dveh čednostih, o poniznosti in čistosti. S slovenskimi večernicami je bil končan za našo ožjo dekliško organizacijo pomembeni dan.

Črna gora. Dekliški shod se je sijajno izvršil, dasi je bilo vreme tako malo vabljivo. Nad 800 deklet se ga je udeležilo iz raznih župnij, celo iz Središča je že v soboto klijub celodnevnemu dežju prišlo 17 deklet in še v nedeljo nekaj. V cerkvi je pridigoval g. župnik in deželni poslanec Ozmec. Takoj po opravilu se je začelo zborovanje, ki je trajalo skoraj tri ure. Vodil ga je izbornični č. g. Muršec, ki je govoril tudi krasen slavnostni govor. Potem so nastopala dekleta iz raznih župnij: Črna gora (1), Fram (3), Središče (1), Jarenina (1), Vurberg (1), Slivnica (2), St. Janž (1), Cirkovec (4), Ptuj (4), Hajdin (1), Sv. Marko (1), Sv. Lovrenc (4), Sladka gora (1), Petrovče (1), Makole (2), Žetale (1); prihitela je na shod in govorila tudi podpredsednica Z. S. D., Marija Drev iz Petrovč. Vrli šentiljski pevci z g. organistom, in Šentlovrenške pevke so pri shodu krasno peli. Vsi smo se vrnili zadovoljni in polni navdušenja iz krasnega shoda!

Petrovče. Kakor znano, priredi društvo "Gospodar" v Petrovčah v nedeljo, dne 18. septembra na vrtu in v notranjih prostorih društvenega doma veliko ljudsko veselico. Na vspredou je skupen nastop združenih pevskih zborov Savinjske doline, godba, srečevolj, streljanje za dobitke, otvoritev "Savinjskega muzeja". Gostilna, vinarna in kavarner ter razni drugi šotori bodo skrbeli za telesne potrebe. Za veselico, zlasti za nastop združenih pevskih zborov, vladajo živahnega zanimanja. Kakor sišlimo, zbori že pridno vadijo. Ker je čisti dobiček namenjen društvenemu domu in mladinski organizaciji Savinjske doline, vabimo vse prijatelje naše mladine, da nas 18. sept. obiščejo ter dejansko pokažejo, da umejo pomen naše mladinske organizacije. Zlasti pa naj se vzdigne naša mladina ter pohiti ta dan v Petrovče na pošteno prirčno zabavo.

Polenšak. Mladieniči iz Slov. goric, iz polja, iz Haloz in drugih bližnjih krajev v nedeljo, dne 18. septembra k Materi Božji na Polenšak. Priredimo za vas veliko mladinsko slavijo. V to svrbo bo v nedeljo, 18. septembra ob pol desetih pozno cerkveno opravilo, pri katerem ima mladinski govor zastepnik S. K. S. Z. iz Maribora. Po cerkvenem opravilu je zunaj cerkve zborovanje, v služaju neugodnega vremena pa v stari šoli poleg cerkve. Mladieniči, pridite v prav obilnem številu!

Dekliška zveza v Konjicah priredi velik dekliški shod na Brinjevi gori za celi konjiški okrsj na kvaterno nedeljo, dne 25. t. m. Ob 10. uri bo pridiga in sv. maša, takoj po opravilu pa shod. Govori g. dr. Hohnjec iz Maribora in več deklet Udeležba utegae biti prav velika.

Sv. Lenart pri Veliki nedelji. Mladienička zveza priredi dne (8. t. m. na vrtu gostilničarja Kovačeca ljudsko veselico Vspored: 1. Šaljiv prizor: "Krčmar pri živitem rogu". 2. Igra v enem dejanju: "Rudeči nosovi". 3. Burka: "Zenin Miha". Vmes svira godba prostovoljnega požarnega društva v Trgovšču. Na odr sodelujejo diletančki kmetijskega izobraževalnega društva na Zavru in fantje od Mladieničke zveze pri Sv. Lenartu. Vstopina 20. vin. Začetek ob 3. uri popoldne. Čisti dobiček je namenjen za oplešavo društvenega oda. Kdor si želi poštene zabave, se ujedno vabi.

Pri Sv. Krizku tikk Slatine bo v nedeljo 18. t. m. pop. ob 2. uri slovenski sprejem 270 deklet in 40 mladieničev v Marijino družbo. Po vspredemu se vrši procesija s sv. Rešnjim Telesom. Te slovensnosti se udeležijo, aško bo vreme količaj ugodno, dekliške Mar. družbe od Sv. Petra na Medvedovem selu, iz Šmarja in od Sladke gore s svojimi zastavami. To bo krasen, nepozabno lep dan za našo mladino. Govor ob vspredemu bo imel župnik Gomilšek.

Razgled po svetu.

Na Hrvaskem se vrši hud volilni boj. Vladne stranke se niso mogle zediniti, pa tudi vladni nasprotni stranke ne. In tako je cela množica malih in najmanjših skupin, ki se ljuto pobijajo. Vsled teh razmer ne more nihče vedeti, kakšen bo izid volitev. — V Črnigori je 6. t. m. kralj pomilostil vse tiste, ki so bili obsojeni na večletno ječo radi tega, ker so ga hoteli z bombami usmrtili. — Ruski zunanjji minister baje namerava odstopiti. Rusija hoče povečati svoje vojno brodovje v Črnom morju. Hoče tudi preurediti ladjedelnice v Sevastopolu in Nikolajevu. — V glavnem mestu Danske Kodanju se je vršil minole dni shod socialdemokratov. Prepiralo se na tem shodu ni malo. Češki socialni demokratje so na tem shodu ugovarjali proti temu, da bi se pripoznalo sedem odpolancev, ki se niso hoteli pokoriti sklepom češke socialne demokracije, ki je sklenila ločitev strokovne organizacije, ter so še vedno hoteli biti v enotni organizaciji z Nemci. Shod se pa na ta ugovor ni oziiral in je sprejel onih sedem odpolancev, kar pomeni hudo poraz češke socialne demokracije. — Na Španskem se vršijo tačas poleg političnih in verskih bojev tudi težki gospodarski boji. V Bilbao in Barceloni je splošni štrajk. Da imajo pri tem anarchisti lahko delo, je v Španiji samoumevno. Tako država nikoli ne pride do zaželenega miru. Mesto, da bi ustvarili zdrave zakone, ne vedo španski svobodomisinci nič pametnejšega storiti, kakor se bojevati proti cerkvi. — Na Balkanu tudi ni vse v redu. Grška zahteva od Turčije 20 milijonov kot odškodnino za bojkot njene blaga od strani Turkov, Turška pa zahteva Kreto nazaj in tako je prepri brez konca in kraja. Velenje dajo enkrat temu, enkrat drugemu prav. — Na veliki severni železnici na Angleškem grozi splošna stavka uslužbencev. Večina uslužbencev se je izrekla, naj se stavka takoj prične. Lastniki predilnic so sklenili, delavce odpustiti od dela, ako se takoj ne udajo delavci v neki predilnici, ki so s stavko pričeli.

d Upor bosanskih kmetov. Večina pravoslavnih kmetov v okolici Bosanske Gradiške je enodušno izjavila, da ne dado tretjine in obenem rekli zastopnikom agov, naj nikar ne hodijo v ta namen k njim. Stvar se je javila takoj pristojni oblasti, ki je odposlala 200 orožnikov v "uporne" kraje. Tudi vojaški oddelki so dobili ukaz, naj bodo pripravljeni. Uvedena je stroga preiskava, da se dožene povzročitelje tege novega gibanja.

Najnovejše novice.

Potovanje v Lurd na korist novi župnijski cerkvi v Rajhenburgu. Začetkom prihodnjega tedna odpotujejo naš prevzvišeni gospod knezoškof v Lurd, kjer bodo v čudoviti votlini blagoslovili tri, v Parizu

iz najfinješega kararskega marmorja za približno 15 tisoč frankov izdelane kipe, ki predstavljajo Lurško Mater božjo, presv. Srce Jezusovo in sv. Jožefa, in ki bodo stali na glavnem, oziroma na dveh stranskih oltarjih nove, že sezidane / triladijske / in dvastolpne župnijske cerkve Marija Lurd v Rajhenburgu. Podobo Lurške Matere božje je dobrotno daroval preč. opat rajhenburških trapistov, z željo in pod pogojem, da jo naš mil. nadpastir blagoslovijo na tistem svetem kraju, kjer se je brezmadežna Devica prikazovala, in kjer se na njeno priprošnjo godijo toliki čudeži. — Naj nadangelj Tobijev spreminja prevzv. nadpastirja na dalnjem potovanju ter jih naj srečno privedi nazaj med domačo duhovno čredo, ki se jim priporoča v molitev pri svetovno-slavnem Lurškem Marijinem svetišču!

V Ciršaku (ob meji) so zmagali pri občinski volitvi na celi črti Slovenci, v Teharjih pri Celju pa nemškutarji!

Dež. poslanec Ozmec priredi prihodno nedeljo 18. t. m. dva shoda. Po rani maši pri Sv. Marku niže Ptuja na Golobovem domu in po večernici v Hajdinu na cerkvenem prostoru.

Poslanec Vrečko bo imel prihodno nedeljo 18. t. m. shode po prvem svetem opravilu pri Svetem Križu tik Slatine, po drugem opravilu v Šmarju pri Jelšah pri Habjanu, po večernicah na Ponikvi v gostilni Olšak.

Galicija. Veselica našega društva se je vsled veselice v Petrovčah preložila na 25. t. m. v prostorih g. Reherja v Peraovem ob 8. uri popoldne z igro "Čevljar", slavnostnim govorom, godbo in drugim. Natančneje spored se naznani v prihodnji številki.

Listnica uredništva.

Sv. Bolfenk pri Središču: Prosimo, le pesmi ne! Pošljite "Našemu Domu", ki prinaša tudi pesmi. — Zakubovje: Ni bilo prostora. Kar se bo dalo porabititi, še prineseti. Pozdrav! — Remšnik: Hvala, toda že prej sprejeti iz "Straže". — Črna gora: Izročili "Našemu Domu". — Šmartno pri Velenju, Vrasko: V to številko ni bilo mogoče. pride prihoditi. — Sv. Peter pod Sv. gor.: Vsaj ime bi nam morda javili, kdo je umrl. Ste pozabili. — Št. Ilj pri Velenju, Celje, Sv. Peter pod Sv. gor.: Za to številko prepozno!

Zahtevajte v gostilnah katoliško narodne liste: Slov. Gospodar, Straža.

Cene deželnih pridelkov

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj	Ormož
	K	v	K	v	K	v		
Pšenica	11	25	9	50	9	50	9	50
Rž	8	88	7	50	7	80	7	50
Ječmen	8	63	7	—	7	50	6	50
Oves	8	94	7	50	8	50	8	50
Koruzna	7	25	8	—	7	50	7	50
Proso	8	—	8	—	9	—	7	50
Ajda	8	88	7	—	9	—	7	25
Sladko seno	—	—	2	25	2	50	3	8
Kislo	—	—	—	—	2	—	2	—
Slama	—	—	3	—	2	50	3	2
50 kilogramov								
Fizola	—	—	23	—	11	50	—	15
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—
Leča	—	—	—	60	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	8	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	2	50	—	—	—	—
Maslo	—	—	1	80	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	1	70	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	24	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	20	—	—	—	—
1 kilogram								
Mleko	—	—	—	22	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	96	—	—	—	—
" kisla	—	—	—	96	—	—	—	—
1 liter								
Zelje, 100 glav	—	—	8	50	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	—	—	—	—	—

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 10. septembra 1910.

Trst 49 72 43 47 86

Linc 8 6 10 18 23

Resna ženitna ponudba!

Posnetnik velike kmetije, četrtri ure od župne cerkve, bres dolga, se želi poročiti pošteno, kmetko deklico v starosti od 20–30 let z nekaj premoženjem. Natančno poročila, če mogoče s sliko, naj se blagovljivo poslati pod F. B. 4. Č. na uredništvo tega lista.

Na prodaj je zemljišče, tri četrtri ure od Maribora, v kat. občini Vodole občina Karčevina, v obsegu 17 oralov, 2 oralna vinograda z ameriškim nasadom, 2 oralna hoste, njive, travniki in lep sadovnosc, hiša z gospodarskim poslopjem, 2 oralna hosta, njive, travniki, lep sadovnosc, zemlje je 8 oralov, travnik, hosta, njive, pašnik. Cena 6000 kron, 2000 K. Prispevki se izplačati. Kdor želi kupiti naj se obrne na lastnika Fr. Podlipnik, Tezna 37, Maribor.

Pridnega člena za mizarško obrt, pod ugodnimi pogoji sprejme takoj Henrik Štauber, mizarški mož, vramček v Framu.

Gramofon

za

3 K

na mesec, dobi lahko vsakodan s 6 ploščami in 200 iglami vred za 36 K. Gramofon je izvrsten, torej nobena igraca; jamstvo 2 leti. Ravnokar so izšle nove velike slovenske plošče od 2 K do 6 K ter najboljše igle 1000 po 180, 2 in 8 K, kakor tudi vsi večji gramofoni po jake znižanih cenah; stari gramofoni in drugi godbeni aparati se zamenjajo za nove gramof

Nagrobne vence

v vsakovrstnih izpeljavah, trake z napisimi,
in sveče za pogrebe priporoča:

Goričar & Leskovšek, Celje

trgovina s pisarniškimi potrebščinami itd.

Na debelo in drobno!

220

Na debelo in drobno!

Štefan Kaufmann

trgovec z železom 28
v Radgoni,
priporoča svojo veliko
zalogo lepo pozlačenih
nagrobnih križev po
jako nizki ceni.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

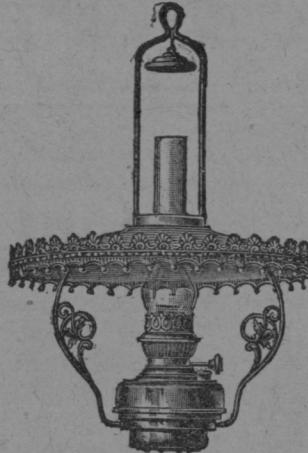
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Majsolidnejša in točna postrežba.

Z okuženjem
so pogosto že iz navadnih ran postale zelo hude. zato se naj vsaka z zato najbolj primernim sredstvom pokrije.

Že 40 let se je izkazalo medčino vlačno mazilo, takozzano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3:16 se pošiljejo 4 pušice, za K 7 — pa 10 pušic poštne prosti na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vinarjev.

Glavna zaloge

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „PRI ČRNEM DRLU“

PRAGA, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske. 250

Dober tek je dobra stvar,
Zanemarjaj je nikár!
Dober tek imaš vsak dan,
Ako vživaš

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenački.

Ljudska kakovost liter K 2:40.
Kabinetna kakovost „ „ 4:80.
Naslov za narocila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Steckenpferd-
milo z lilijnim mlekom

Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 123

VABILO na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Laškem

reg. zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 9. oktobra 1910 ob 3. uri popoldne
v prostorih gospoda Fr. Suhl-na gostiina pri flosarju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1909. 4. Volitev
načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti.

NB. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepán, vrši se pol ure pozneje na istem mestu z istim
dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal pri vsakem
številu navzočih zadružnikov.

738
Odbor.

Ce si je kdaj prej pokvaril želodec, če je trpel vsled pomanjkanja teku, na zrpriju in iz tega sledenih gorečic, na bolečinah v želodcu in glavobolu, ali če je postal zelo debel, je bil primoran rabiti grenčico strašno slabege okusa, ki je prav pogosto njegov želodec sploh ni prenesel in ga silila k bluvanju.

Sedaj se ni potreba mučiti, kajti okus

Inda-bonbonov!

je tako močno, brez želodčnih krčev in hudega napenjanja. Ako pa se vzame po jedi 1 komad Inda-bonbona, potem bo želodec izvrstno prebavljal, tek se bo povečal in zaprtja ne bo nikoli. Ako se čuti gorečica ali kislo hlapanje, napravi temu en Inda-bonbon konec. Tisti, ki so postali preveč debeli in hočejo postati bolj suhi, naj bi rabili Inda-bonbon nekaj časa redno in bodo v kratkem času okusili njih izvrstan uspeh. Ker pa leži temelj našega zdravja v tem, da želodec redno deluje, ker vzame ta za življenje potrebno hrano in jo prebavlja, jo pusti priti v obliki krv v telo, naj bi vedno rabili Inda-bonbone, da je naš želodec vedno v redu.

Dobi se povsod! Cena zavoju (10 kom.) 40 v.
Izdeluje Aleksander Balázsovihova Sepciszentgyörgyjeva
lekarna in strokovni laboratorij za izdelovanje sedmograških
zdravil v Sepsiszentgyörgy.

Glavna zaloge: Budapešta VIII., József-
utoa 35 — 37. 802

Kapljice za svinje. Cena 1 steklenice je
1 krona.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:
Evala Vam za pripisano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljnji

Gosp. Janez K. piše:
Prav dobro pomagale! F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg štev. 15. 825

Lesni trgovci pozor!

V tako prijazni vasi na Spodnjem Štajerskem 5 mi-
nut od Save oddaljena je na prodaj nova moderno urejena
žaga. Zraven mlin na dva tečaja, lepi stanovanjski prostori,
svinjaki in precej zemlje. Cena 24.000 krov. Naslov po-
ve upravnosti lista.

709

Izjava.

Proti neštetim boleznim se priporoča Franzovo žganje. Dobro, močno Franzovo žganje je neoporekovano najboljše domače sredstvo.

Za kolikor boljše in uspešnejše je še potem Franzova žganja preparat, kakor je Szeklerjev gorski

„Inda-cvet“

ki ga ne priporoča le izdelovalec, ampak vsak, kdor ga rabi.

Spričevalo za to da:

pismo Franca Kossuth-a:

Blag. gospod Balázsovich Sándor, lekarnar v Sepsiszent-György.

„Proti revmatičnim bolečinam se je izkazalo vnetje z „Inda-cvetom“ zelo dobro. Bodite tako prijazni in pošljite mi tri steklenice“.

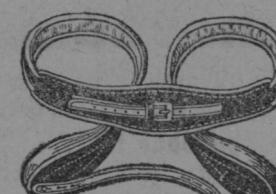
Franz Kossuth.

Postavno zavarovan „Inda-cvet“ zdravilnih zelišč Franzova žganje ni kaka navadna spritova mešanica, temveč iz Szeklerjevih gorskih zdravilnih zelišč narejen sprit in kot tak ne le najboljši in najuspešnejši, temveč tudi najmočnejši Franzovega žganja preparat.

„Inda-cvet“ krepi živce in mišice, osveži in okrepi telo in dušo!

„Inda-cvet“ se dobi pri izdelovalcu Balázsovich Sándor, lekarnar v Sepsiszentgyörgy, kakor tudi v vseh lekarinah, drožerijah in špecerijskih trgovinah.

303

Kilne passe tudi za naj
bušne obvezne, šuspenzorije, pokončne
držaje, razne varstvene stroje za telesne
poškodbe, umetne noge in roke itd. iz-
deluje po nizki ceni prva spodnještajerska
trdka

Fr. Podgoršek, bandažist,
Maribor, Grajska ulica 7.

1½ - 2 kg

težje postane-
jo svinje vsak
dan po dr. Zell-
nerjevi svinj-
ski krmi. Tri
krat redilnej-
še nego koru-
za. 50 kil z vre-
čo K 11·50
iz tovarne. I. za reho II. za pitanje

„Molko“ povlaščen mle-
ka krav za 1½ do 2
litra od glave in dne-
va. K 7·50 stane 50 kg iz tovarne.

Razpošilja tovarna prvih kmil
brata **TAUSSKY**,
Dunaj, II. Praterstrasse 15.

499 Prospekt „Goldgrube“ zastonj.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
liku in častni diplom k zlati kolajni. ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
krvne in rekonvalente. Povzroča
voljo do jedi, utruje živce in popravi
kri. Izborni okus. Nad 7000 zdrav-
niških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l á K 2·60 in po
446 1 l á K 4·80.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijsko.

Največja mizarska in tapetarska trgovina Karol Wesiak - Maribor

551

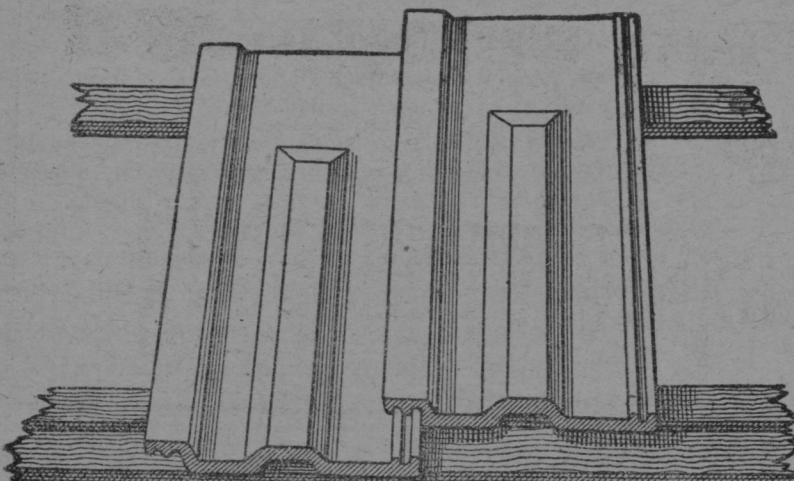
Tegethofova ulica štev. 19.

Lastna mizarska in tap. delavnica.

Pohištva in posteljne oprave

..... po najnižjih cenah.

Cenik in proračun zastonj.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

118

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in privezniom nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriporočnejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Velečastiti duhovščini

se priporoča za napravo božičnih jaslic in vseh v podobarsko, pozlatarsko in slikarsko stroko spadajočih cerkevnih del.

Davorin Lubej, podobar in ::::: pozlatar pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Solidno in fino delo zajamčeno, cene nizke. — Priznalna pisma na razpolago!

744

Izjava.

Z ozirom na govorice, ki krožijo v Arji vasi, izjavjam, da nisem imela z Bernardom Lednikom nikdar kaj opraviti in da jaz tudi napram nikomur kaj enakega trdila nisem.

Arja vas, dan 2. septembra 1910.

745

Mici Kopriva, l. r.

Javna zahvala.

Podpisanim je pred kratkim pogorelo gospodarsko poslopje viničarje. Takoj po obvestilu je bil na licu mesta zastopnik banke „Slavije“ v Pragi in župan trokovski, pri Sv. Benediktu v Slov. gor., gosp. Fran Kocuvan ter gosp. odposlanec generalnega zastopa v Ljubljani. Akoravno sva bila pri tem zavodu zavarovana komaj 1 leto, nama je vendar izplačala takoj, ko so bile predložene potrebne listine, le proti neznatnemu odbitku ves zavarovalni kapital. Za hitro in kulantno izplačilo se temu našemu slovanskemu zavodu najtopleje zahvaljujeva, ter ga vsled njegove vestnosti vsakomur toplo priporočava. Slovenci, svoji k svojim!

V Bišu pri Sv. Bolfenku v Sl. g. 11. sept. 1910.

742

Karol in Jožef Murko.

Razglas.

za 10 mesečni tečaj za mladeniče ne deželnih kmetijskih šoli v St. Jurju ob juž. žel.

Ta tečaj se začne dne 7. novembra t. l. in konča koncem avgusta prih. leta. Sprejme se 24 učencev, med temi 10 brezplačno. Drugi morajo plačati za celi tečaj 280 K v 2 polletnih obrokih naprej.

Med zadnjimi si lahko tudi nekateri izprosijo štipendije nekaterih okrajnih zastopov in posojilnic. Za ta zmesko učenci v zavodu oskrbljeni s podukom, stanovanjem in perilom. Knjige, obleko in razne šolske potrebščine nabavljati posebej sami. S sabo morajo tudi pristeti za celi tečaj zadostujočo obleko, perl in obuvalo, potrebščine za snaženje in krpanje obleke ter obuvala.

Za vsprejem se vpoštevajo le prosilec rodom Štajerci, ki so najmanj 16 let stari in ki so dovršili vsaj ljudsko šolo s povoljnimi uspehom. Prednost imajo stareji od 16 let, taki, ki so že dalje doma ali kjer si bodi pri kmetijstvu sodelovali in posebno tisti, ki nameravajo po dovršenem tečaju na domačem posestvu naprej sodelovati, zlasti če nameravajo postati samostalni gospodarji.

Lastnoročno pisane prošje za vsprejem naj se vpoštevajo najkasneje do 1. oktobra podpisani ravateljstvu.

Prošnjam naj se priložio krstni list, domovnica, odpustnica, oziroma druga šolska spričevala, zdravniško spričevala glede telesne sposobnosti za ta poklic, spričevalo o npravnosti in za deželno prosto mesto ali kako štipendijo tudi spričevalo o premoženskih razmerah. Kateri hočejo na lastne stroške vstopiti, naj to opomnijo v prošnjah.

735 Ravnateljstvo deželne kmetijske šole v St. Jurju ob juž. žel.

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Grden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanca zaloge sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Postrežba solidna in hitra.

681

Cementne cevi,

tlakove plošče, svinjska korita, kerita za napajati, kakor vse druge cementne izdelke, nadalje apno, Portlandov in Romanov cement, vsake vrste opeko ponuja po najnižjih cenah

558 Ferdinand Rogatsch,

Maribor ob D., Raiserjeva ul. 26.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadružna zadruga z neomejeno zavezno

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na v dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovano kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranilne položnice na razpolago (sek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrniti gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvzemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.